

XXX. évfolyam, 2. szám
2025. Húsvéti szám

A MUNKÁCSI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZMEGYE LAPJA

ÚJ HAJTÁS

ÉLETEM KALANDJA

BESZÉLGETÉSEK,
INTERJÚK

A 7 SZÓ ÉS
A 7 TÖR

FORRÁS.ITT

A REMÉNY
HÍRNÖKE

BOLDOGGÁ AVATÁS
KÁRPÁTALJÁN

Egyházmegyénkben történt

Könyvbemutatók egyházmegyénkben

Forrás.Itt

Bibliai alapú élménypedagógiai képzés

Rendhagyó Új élet Krisztusban kurzus

Egyházmegyei hittanverseny

Munkácsi városi keresztút

Zarándoklat Assisibe és Rómába

A tartalomból:

Jézus feltámadása - örömhír	3. o.
Imaoldal	4-5. o.
Jézus utolsó húsvétja	6. o.
„Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?”	7-8. o.
Az elhagyott Jézus	9. o.
A hét szó	10. o.
A hét tör fájdalma	11. o.
Szeretetlenvek a liturgiában	13. o.
Négy évszak Máriával	14. o.
Életem kalandja	15-16. o.
Forrás.lt	17. o.
Élménypedagógiai képzés	18. o.
A remény hírnökei	19. o.
Rendhagyó Új élet Krisztusban	
kurzus	20. o.
Beszélgés Majnek Antal	
nyugalmazott püspökkel	21-22. o.
Interjú Snep Román atyával	23-24. o.
Interjú Bárdos Istvánnal	25-26. o.
Mindig van remény	27-28. o.
Interjú Guti Margóval	29. o.
Egyházmegyei hittanverseny	30. o.
Orosz Péter Pál vértanú	31-32. o.
Hírmorzsák	33-37. o.
Mese	38. o.

Legyen számunkra örömhír Jézus feltámadása!

„Feltámadt Krisztus!” – halljuk a köszöntéseket a húsvéti időben. Igen, Krisztus feltámadt és ezzel megmutatta nekünk is az utat, megerősített bennünket abban, hogy az életünk nem ér véget. Ő az Út, az Igazság és az Élet. Őbenne elnyerjük az Örök életet. Hogyan élek ezzel a gondolattal? El tudom fogadni? Fel tudom fogni? Krisztus feltámadásával nagy ajándékot kaptunk Istentől!

A nagyböjti időszakon már túl vagyunk. Mindenkinek voltak szándékai, vállalásai, amelyeket teljesítve szeretett volna jól felkészülni a húsvét misztériumára. A tényt, hogyan élem meg a felkészülés időszakát, nagyban befolyásolja, hogy mennyire tudom átélni Krisztus feltámadását. Húsvét – Jézus életének a csúcspontja. Miután Jézus hirdetni kezdte az Örömhírt és tanította az apostolokat és a népet, a földi élete végén megélt a kínszenvedést és a halált. Ha nem lett volna folytatás, ha a halálával befejeződött volna megváltó műve, akkor – ahogyan Pál apostol mondja – hiábavaló lenne a hitünk. De halálával nem fejeződött be Jézus megváltó tevékenysége. Feltámadásával megmutatta és beteljesítette Isten csodálatos tervét: mindenki, aki Istennel éli életét, még ha meg is hal, örökké élni fog.

Mindezeket tudva és megélve éljük át mi is Jézus Krisztus feltámadását! Nem elég csak külsőleg ünnepelni, nem elég csupán eleget tenni a kötelező előírásoknak. Jézus feltámadt, Ő él! Ezzel a tudattal tudjuk igazán megélni a húsvéti misztériumot. Ő el akar jönni az otthonunkba és a szívünkbe, kapcsolatban akar lenni velünk. Legyünk hát társa ezen az úton és törekedjünk a Vele való kapcsolatra! Ne ragadjunk le a külsőségek megélésénél, hanem nyissuk meg a szívünket! Legyen számunkra örömhír Jézus feltámadása, és ebből merítsük az erőt!

Ezekkel a gondolatokkal kívánok mindenkinek kegyelmekben gazdag húsvéti ünnepeket! Krisztus feltámadását éljük meg a szívünkben, és az örömhírt vigyük el az emberekhez!

Krisztus feltámadt!
Valóban feltámadt!

Rohozsán József
állandó diakónus

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:

Lucsok Péter Miklós püspök (elnök),
Molnár Mária Katalin (főszerkesztő),
Fehér Rita, Popovicsné Palójtay Márta,
Riskó Marianna (szerkesztők)

Tördelőszerkesztő:

Popovics Pál

Címlap és grafika:

Gyürki András

A szerkesztőség címe:

89600. Munkács, Mira u. 15.
Tel./fax: 0231-54670

E-mail: sajto.mrpk@gmail.com

Honlap: www.ujhajtás.net.ua

A Munkácsi Egyházmegye honlapja:
www.munkacs-diocese.org

Engedélyszám:

3T 199

Készült: ЦП ТЗОВ "Полі", Lemberg
1400 példány

„Én vagyok a feltámadás és az élet. Aki hisz bennem, még ha meghal is, élni fog.

Az, aki úgy él, hogy hisz bennem, nem hal meg örökre. Hiszed ezt?”

Jn 11, 25-26

„Bízzatok, én legyőztem a világot.”

Jn 16,33

Pilinszky János: Harmadnapon

És fölzúgnak a hamuszín egek,
hajnalfele a ravensbrücki fák.
És megérik a fényt a gyökerek
És szél támad. És fölzeng a világ.

Mert megölheték hitvány zsoldosok,
és megszűnhetett dobogni szíve –
Harmadnapra legyőzte a halált.
Et resurrexit tertia die.

Mária, mondd el nekem újra: Mi történt azon a reggelen? Könnyű volt-e a születő egyháznak, Péternek, az apostoloknak, a tanítványoknak meggyőződnie arról, hogy Jézus föltámadt?

Honnan jött ez a meggyőződés? Mert látták őt?

És miért nem hittek az asszonyoknak, akik látták őt? (vö. Lk 24,22)

Mit segített a látás?

Miféle látás volt az, ha még Magdolna is összetévesztette Jézust a kertésszel? (vö. Jn 20,15) Mit is látott ő?

Hogy is állunk a látással, ha valaki fél napig együtt vándorol az Emmauszba vezető úton Jézussal, anélkül hogy fölismerné? (vö. Lk 24,16)

Nem, az ember nem a szemével látja Krisztus föltámadását: csak a hitben. A szemek könnyen tévedhetnek, legfőképpen a jelet látják.

Vajon könnyebb a dolgunk a szóval? Biztosan.

Mindenekelőtt, ha ez a szó Isten szava: „Aztán Mózesen elkezdve az összes prófétáknál megmagyarázta nekik, amit az Írásokban róla megírtak.” (Lk 24,27)

De ha még az Igéről van is szó, szükség van a hitre, mert először a hitben teljesedett be Isten Fiának kinyilatkoztatása.

„A kenyértörésnél ismerték fel őt. Ő azonban eltűnt szemük elől.” (vö. Lk 24,30)

Istennel a hitben találkozunk.

Életet teremtő ereje a reményben ragad meg bennünket.

Őt magát a szeretetben tapasztaljuk meg.

És a hit sötét.

A remény fájdalmas.

A szeretetet keresztre feszítették.

Paul Claudel: Boldog vagy, mert hittél (részlet)

Túrmezei Erzsébet: Húsvét után

HÚSVÉT ELŐTT... nehéz, szomorú léptek.

Húsvét előtt... zokogó, bús miértek.

Húsvét előtt... ajtók, kemények, zártak.

Húsvét előtt... arcok, fakóra váltak.

Húsvét előtt... szívek, üres-szegények.

Húsvét előtt... kihamvadott remények.

Húsvét előtt... egy nagy „Minden hiába!”

Bús eltemetkezés az éjszakába.

De húsvét lett! Feltámadott a Mester!

HÚSVÉT UTÁN... el a gyásszal, könnyekkel!

Húsvét után... futni a hírral frissen!

Húsvét után... már nem kérdezni mit sem!

Húsvét után... új cél és új sietség!

Jézus él! Nincs út, mely messze esnék!

Húsvét után... erő, diadal, élet!

Csak azokért sírjunk húsvéti könnyet,

Akik még mindig húsvét előtt élnek.

Krisztus, te megnyitod szemünket szereteted csodájára. Mióta föltámadtál, Szentlelked által mindenkihez elmész, akárhol éljen. De te, Föltámadott Urunk, még enél is jobban szeretsz minket, mert ha el is homályosul előttünk jelenléted, megszólítasz minket: Itt vagyok! Jöjj, kövess engem! Jöjj, és megtalálod életed értelmét! Jöjj, és fölfedezed, hol találhatsz szívednek nyugalmat.

Roger testvér imája

Isten azt kéri, hogy úgy tekintsünk az életre, ahogyan ő tekint, aki mindig látja bennünk a szépség kiirthatatlan csíráját. A bűnben felemelendő gyermekeket lát, a halálban feltámasztandó testvéreket, a szomorúságban vigasztalándó szíveket. Ne félj hát! Az Úr szereti a te életedet, a konkrét életedet, akkor is, amikor te félsz szembenézni vele és kezdedbe venni azt. Húsvétkor megmutatja, mennyi-

re szereti: olyannyira, hogy egészen végigmegy rajta, hogy megtapasztalja a szorongást, az elhagyatottságot, a halált és a poklokat, hogy aztán győztesen kerüljön ki belőle, és azt mondja neked: „Nem vagy egyedül, bízz bennem!”

Ferenc pápa

Áldott az Úr, Izrael Istene, aki tulajdon szent vérével váltotta meg szolgáló lelkét, nem bűnhődik senki, aki benne bíz. Tudjuk, hogy jön, mert eljön, hogy igazságosan ítéljen.

Assisi Szent Ferenc nagyheti zsoltárából

Ha az élet minden csatájában Jézus Krisztus követőként veszünk részt, akkor az Ő győzelmének is részesei leszünk. (...)

Miért áldozta föl magát Jézus Krisztus? Hogy kiengesztelje bűneinket – válaszolja a hit. Miért támadt föl oly csodálatos módon? Hogy tanúságot tegyen nekünk megváltásunk következményeiről. Halálával megmutatja nekünk, hogy halottak voltunk a bűn miatt, föltámadásában pedig kegyelemre való újjászületésünk legtokéletesebb modelljét kapjuk.

Szent Pió atya

A mi Urunk Jézus Krisztus megdicsőülése a feltámadással és a mennybemenetellel lett teljes. Feltámadt, hogy a feltámadás példáját adja. A mennybe ment, hogy onnan oltalmazzon minket. A keresztfán függve lefizette váltságdíjunkt, az égben trónolva összegyűjti a megváltottakat. Mikor pedig már minden megváltott embert összegyűjtött, az idők végén nyilvánvalóan jön majd el. Először rejtetten jött, hogy Őt elítélhessék. Másodszor nyilvánvalóan jön, hogy ítélkezzék.

Szent Ágoston

Prohászka Ottokár: A könny hazug

A könny hazug, a szó sivár,
Jól tudom én, hogy rám mi vár:
Valóság lesz minden remény
S a fájdalomból költemény;
Oh, mennyi üdv, ó, mennyi fény,
A végtelenben élek én,
A könnyeken s a harcon át
Zengem a Megváltó dalát:
Küzdj, s ne féld az enyészetet,
Hogy megtaláld az életet
Örökre!

Mária, segíts hinnem, add nekem a te hitedet.
Mondd meg nekem, mit jelent Fiad föltámadásában hinni.
Jó, hát elmondom neked, és ne felejtsd el!
Ha látod, hogyan dönti le a vihar az erdőket,
hogyan rombolja le a földrengés a városokat,
hogyan falja föl a tűz a házat, mondd magadnak: hiszem,
hogy az erdő ismét kinő,
a föld ismét megnyugszik,
és a házat újra fölépitem.

Ha híre jár, hogy háború lesz, és az emberek körülötte halálos rettegéssel félnek, „mert nemzet nemzet ellen és ország ország ellen támad” (Mt 24,7), akkor elszánt bátorsággal mondd magadnak: Jézus mindezt előre megmondta nekem, és hozzátette: „Nézzetek föl, és emeljétek föl fejetekeket, mert elérkezett megváltástok ideje” (Lk 21,28).

Ha torkonragad a bűn, és úgy véled, hogy megfulladsz és a végét járod, mondd magadnak: Krisztus föltámadt a halálból és újjáalkotta az eget és a földet.

A föltámadt Krisztusban hinni még mást is jelent.

Kalkuttai Teréz anya számára azt jelenti, hogy fölszedje az utcáról a haldoklókat, és számodra, hogy valami hasonlót cselekedj.

Martin Luther King számára azt jelenti, hogy dacoljon a halállal, és a te számodra, hogy ugyanígy kockáztasd testvéreidért.

Roger Schütz testvér számára azt jelenti, hogy megnyissa a konventet, hogy a világ számára reménységgé legyen, így nyisd meg te is a házat.

Minden misszionárius, aki elmegy az idegenbe, a föltámadásba vetett hit megvalósítója. Minden menhely, amelyet a leprások ápolására rendeznek be, Credo a föltámadásban.

Minden békeszerződés a föltámadásba vetett hit ünnepi kinyilvánítása.

Minden szolgálat, amelyet elvállasz, a föltámadásba vetett hit tette.

Ha megbocsátasz ellenségednek,
ha enni adsz az éhezőknek,
ha védelmezod a gyöngét,
hiszel a föltámadásban.

Ha van bátorságod házasságot kötni,
ha elfogadod a világra jövő gyermeket,
ha házat építesz, hiszel a föltámadásban.
Ha reggel vidáman kelsz föl,
ha együtt énekel a fölkelő nappal,
ha örömmel indulsz munkába,
hiszel a föltámadásban.

Paul Claudel: Boldog vagy, mert hittél (részlet)

FOGADD EL, Ó ÉGI ÉDESANYÁNK, AZ IMÁNKAT!

Tengernek csillaga, kérünk, hogy ne vesszünk el a háború viharában!

Te, az Új Szövetség frigyládája, mutasd meg számunkra a megbékélés lehetőségeit és útjait!

Kérünk, hogy vezess vissza a világot az isteni harmóniához!

Vess véget a gyűlöletnek, csillapítsd a bosszúvágyat, taníts meg minket megbocsátani!

Szabadíts meg minket a háborútól, őrizd meg a világot a nukleáris fenyegetéstől!

Rózsafüzér Királynője, ébreszd fel bennünk újra a szeretet és az imádság iránti igényt!

Családok királynője, mutasd meg az embereknek a testvériség útját!

Béke királynője, essd ki a békét az egész világ számára!

Ferenc pápa 2022. március 25.

Jézus utolsó húsvétja

Ezen az estén minden zsidó család összegyűlt a húsvéti étel elfogyasztására. Ez mutatkozik a legjobb alkalomnak, mert ilyenkor az ember készségesebb lélekkel fordul Isten dolgai felé. Jézus három éven át türelmesen tanította a tizenkettőt, megosztotta velük saját lelkét és lenyűgöző, isteni bölcsességét. Most maga köré gyűjti őket. Szeretettel rájuk tekint, egyenként mindenkire: még annyira érzéketlenek, nincsenek felkészülve arra, hogy nélküle maradjanak, és még kevésbé arra, hogy a születőben levő egyház keresztiének súlyát magukra vegyék.

Ezen az utolsó találkozón, mielőtt felment a keresztre, ajándékot akart hagyni rájuk: hogy sohasem hagyja magukra őket. Jézus irányítja a vacsora menetét: minden tette egyszerű, családias, befogadó, melegséget sugároz és az Atyával való bensőséges kapcsolat varázsát. A tizenkettő még sohasem élt át ilyen békességes és örömteli légkört, melyben minden egyes részlet fontossága kidomborodik. Megsejtették, hogy itt valami nagy esemény fog kibontakozni. Angyalok kórusához hasonló csend töltötte be a helyiséget.

Jézus kezébe veszi az egyik kenyeret, megáldja, megtöri, és a szeretet készítésére kimondja ezeket a fontos és forradalmi szavakat: „Vegyétek, és egyetek ebből mindnyájan, mert ez az Én Testem.” Aztán szétosztja a kenyeret tanítványai között. Együtt elfogyasztják a bárányt, és a vacsora végeztével még egyszer megmossák a kezüket. Majd bort öntenek a kehelybe, és Jézus ismét olyan szavakkal szól, amelyeket csak Isten gondolhatott ki: „Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, a szövetség, mely sokakért kiontatik.” Majd hozzáfűzi: „Ezt cseleked-

jétek minden alkalommal, amikor az én emlékezetemre isszátok. Valahányszor esztek ebből a Kenyérből és isztok ebből a Kehelyből, az Úr halálát hirdetitek, amíg el nem jön.”

Az utolsó vacsora termékének légkörébe jobban illett a csend, mint a szó, hogy meg ne törje az Ég zamatát hordozó események varázsát és a mély egységet, mely megszületett. Ideje volt továbbindulni: a rituális himnusz eléneklése után Jézus is kiment a szabadba tanítványaival. Elkezdődött a sötétség órája. Az ő lelkükbe azonban kitörhetetlenül belevésődött a mennyország pecsétje.

Igino Giordani írása

Forrás: CN, 1958 (ujvarosonline.hu)

Újjászületni a szeretet által

(...) Isten felé kell mennünk, Felé fordulunk. Ezért forduljunk a felebarát felé, tekintsünk rá úgy, hogy ő az út, akin keresztül Istenhez jutunk. (...) Minden alkalommal, amikor Isten megvilágítja ezt az utat, mindig új számunkra.

Velem is ez történt néhány nappal ezelőtt. A misekönyvből elmélkedtem, s az utolsó ítéletről szóló ragyogó oldal volt nyitva előttem: Jézus eljön, hogy megítéljen minket, s így szól majd: „Éhes voltam és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok.” Olvasva ezeket a szavakat, annyira megdöbbentem, mintha először olvastam volna. Felfedeztem, hogy Jézus az utolsó ítéletkor nem ezt vagy azt a dolgot fogja számon kérni tőlem – amiket egyébként meg kell tennem –, hanem pontosan a felebarát iránti szeretetre teszi a hangsúlyt.

S én, mint egy olyan valaki, aki most indul el Isten felé, elkezdtem szeretni mindenkit, mindazokat, akikkel a nap folyamán kapcsolatba kerültem. És higgyétek el: azt éreztem, hogy újjászülettem! Azt éreztem, hogy a lelkem mindenekelőtt a szeretetre éhes; szeretni éhes! S hogy ebben a mindenkire irányuló szeretetben tud szabadon lélegezni és találja meg valóban táplálékát, életét. (...) Ebben az új törekvésben, hogy mindenkit szeressek, a szeretet-cselekedetek a testvérekre irányultak, akikben Jézust láttam és szerettem, s ezek jelentették számomra az öröm teljességét.

Arra vagyunk meghívva mindannyian, hogy folytonosan munkálkodjunk önmagunk megtérésén. Mindannyiunknak meg kell tapasztalunk az újjászületést, az élet teljességét. Ezért törekednünk kell arra, amennyire csak

lehetséges, hogy létünk minden megnyilvánulását a felebarát iránti szeretetté alakítsuk át. (...)

Tegyük tehát mindent a felebarát érdekében. S még akkor is, ha ez a lelki magatartás, amely állandóan az önmagunkból való kilépéshez vezet, mindig nagy öröm, biztosak lehetünk benne, hogy kilépni önmagunkból azért hogy a többieket éljük, mindig fáradságos lesz. (...)

Igen, szenteknek kell lennünk, de a szeretet útján, mégpedig a radikális szeretetén, amelyet először magunk között kell megélnünk (ami aztán kölcsönössé válik), majd mindenkivel. Azért, hogy megtörténjen bennünk a megtérés, tartsuk szem előtt: szülessünk újjá a szeretet által. (...) Szülessünk újjá a szeretet által!

Forrás: ujvarosonline, Chiara Lubich írása, 1986

„Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?”

Három titokzatos szó adja Jézus egész életének ritmusát: „Az én óráim.” Már a kánai menyegzőn azt mondja anyjának: „Még nem jött el az én óráim” (Jn 2,4). Mintha két nagy fogalom léteznék az Úr Jézus számára: az ő órája és az ő napja. Azt mondja, hogy mi nem ismerjük a pontos időt: „Nem tudjátok sem a napot, sem az órát” (Mt 24,36), de ez a nap és ez az óra valóság. A nap a megdicsőülés napja, az Atyához való visszatérése, a bűnön aratott győzelemé. Az Úr napja az a nap, amikor minden megújul, az ég és a föld. De a dicsőségnek e mellett a napja mellett ott van az, amit Jézus így hív: „az én óráim”. Az ő órája pedig a Getszemáni és a halál. A megdicsőülés biztos útja ez, de a szenvedésen át. (...)

Mi, igehirdetők, talán kicsit könnyedén beszélünk erről az óráról, amely felé az egész Evangélium tart, az Úr szenvedésének órájáról. Olyanok vagyunk, mint azok a festők, akik elének állítják a meggyalázott Jézust, de tökéletes anatómiával megrajzolva; és ez az anatómia, a csodálatos szépséggel ábrázolt test elrejtje előlünk a Passió drámáját. (...)

Jól tudjuk: Jézus szenvedése nem véletlen katasztrófa, sem útközben történt baleset. Kellett, hogy Krisztus szenvedjen, és így menjen be dicsőségébe (vö. Lk 24,26). Nincs más út. Ő maga választotta. Szabadon lép rá. Az ő órájával, ezzel az előre elkészített és szabadon választott órával szemben ott van foglyulejtőinek, a főpapoknak órája. Jézus tudja ezt, és mondja is nekik: Íme eljött „a ti órátok, a sötétség hatalmáé” (Lk 22,53). Tehát akár Jézus oldaláról nézzük, akár azok felől, akik elfogják, ez az óra egész életének középpontja. (...)

De amikor Jézus azt mondja: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engemet?” (Mt 27,46), akkor, bevallom, ezt már nem értem – hiába a zsinatok, hiába Szent Tamás egy artikulusa „Isten megengedő akarataról”, mely fölfüggesztette színjátékát. Hiszek, igo én, hiszek, és érzem, hogy a ti-

tok legmélyén járok; de egy ilyen szó Jézus ajkán: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engemet?” – már meghaladja felfogóképességemet. Megérteném egy embertől. Megérteném attól a betegtől, aki most haldoklik; én tudom, hogy Isten gyöngéd szeretete övezi körül, de ő maga nem tudja ezt többé, és azt hiszi, a semmi mered rá. (...) Egy férfitől, egy nőtől megértem a kétségbeesésnek ezt a kiáltását – de Jézustól? Az Atya Igéjétől! Tőle, aki „a Fiú”, „az Atya dicsőségének kisugárzása és lényegének képmása” (Zsid 1,2), akit Szent János egész evangéliuma folyamán úgy mutat be, amint az Atya felé fordul, mindenestül „ad Patrem”, egészen az Övé, mindent Tőle kap és Neki ad vissza. (...)

„Istenem, Istenem, miért hagytál el engemet?” Nem törli-e el ez a mondás az összes többi érvényét? Valóban a kétségbeesés feneketlen mélysége előtt állunk, melybe évezredek keresztül zuhanhatunk lefelé. Tudom jól, utána, a végnél Jézus majd ezt mondja: „Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet” (Zsolt 31,6), itt is egy zsoltárt idézve, ugyanúgy, mint ez az „Istenem, Istenem...” is az volt (22), és hogy amikor ezt mondja, a zsoltárban álló „Isten” szót „Atyám”-ra változtatja.

Azzal is tisztában vagyok, hogy

Jézus halálának és haláltusájának, ennek az „Istenem, Istenem” felkiáltásnak az oka a mi teljes mezítelenségében megjelenő bűnünk, amelyet Jézus itt legvégső következményéig él át, mert ő a mi fogyatkozásainkat magának Istennek a világosságával látta. Jézus, az Isten Fia legmélyebb valóságában látja emberségünket. Mi mindig többé-kevésbé tompák és vakok vagyunk, de ő, a szabad ember, ő látja a rossznak a mélységét, és ez tépi ki belőle a felkiáltást: „Én Istenem, én Istenem...” Igen, az okot jól látom, de mégis, hogyan mondhatta ki ezt a szót? Hisz várta, hogy mindez elkövetkezzék; emlékezzünk csak: „Atyám, ments meg ettől az órától! De hiszen éppen ezért az óráért jöttem!” (Jn 12,27). Úgy tűnik nekem, olyan területre érkeztünk el, ahová nem adatott behatolnunk. (...)

Az evangélium azt mondja: „Megérkezett velük a Getszemáni nevű majorba, és így szól tanítványaihoz: „Maradjatok itt, míg én odébb megyek és ott imádkozom” (Mt 26,36). Az „itt” között, ahol nektek kell maradnotok, és az „odébb” között, ahová én megyek imádkozni, átláthatatlan, fölmérhetetlen szakadék tátong. Semmi közös nincsen e között az „itt” és „odébb” között! Az élet eltemetkezik a halálba, még akkor is, ha ké-

sőbb ő diadalmaskodik. „Maga mellé véve Pétert és Zebedeus két fiát, kezdett szomorkodni és gyötrődni. Ekkor így szólt hozzájuk: Halálosan szomorú a lelkem; maradatok itt és virrasszatok velem. Ő pedig távolabb menve, arccal a földre borult” (Mt 26,37–39). E között az „itt” és „távolabb” között lehetetlen a közeledés, elképzelhetetlen az osztozás. Egyfelől, „itt”, a bűnös ember, a maga tehetetlenségében, akitől csak azt várják, hogy virrasszon. És a másik oldalon a Szent, a Bárány, kiszolgáltatva rémületes magányának, küzdelmének, akitől azt várják, hogy beleegyezzen: „nem amint én akarom, hanem amint te”. Az egyik oldalon, „itt”, a nyomorultul gyöngé és nehézkes ember, aki még bűnében is elalszik, a másikon ő, az Úr, akit a bűn úgy felrázott, úgy felkavart, hogy tudatosan megy a halálba. Ez Jézus haláltusa. Egyedül van. Tegnap azt mondtuk, hogy Jézus megosztja velünk minden gazdagságát, Eucharisziáját, Édesanyját, Igéjét, még Keresztjét is. Csupán a haláltusa misztériumát tartja fenn Jézus magának. Senki sem hatolhat bele, legföljebb az angyal, vagyis Isten szeretete, amely fönntartja... De mi ez a támasz? Ne siessünk azzal, hogy vigasztalásra gondoljunk Jézus számára ebben az órában.

Jézus máskor, egész életében arra hív, hogy osztozzunk vele. (...) De az agóniánál semmi sem osztható meg. Minden hozzáférhetetlen, megközelíthetetlen marad. Jézus egyedül van. Elhagyatva az emberektől, elhagyatva az Atyától. És bárhogy törekszenek a magyarázatra legnagyobb teológusaink: ő, Jézus kimondja ezt

a felfoghatatlan szót: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engemet?” Szent Pál a galata levélben egészen odáig megy, hogy ezt mondja: „Isten átkozottá tette Krisztust értünk” (ez a Gal 3,13 szövszerinti fordítása). Igen, átkozottá tette.

Mindig azt mondják, hogy ez a felkiáltás: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem”, a prófétikus 22. zsoltár kezdete és a zsoltár a reménység verseivel végződik: „Testvéreim közt hirdetem neved, a közösségekben dicsérlek” – de ezt a verset Jézus nem mondta el! (...) Mindez nem érzelmeskedés. „Meddig mentél el irántam való szeretettedben, Uram?” Jézus megtestesülése nem csupán Mária méhéig terjedt, hanem egészen eddig a kiáltásig: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” Igen, a kereszt nyelve valóban örűtség. „Szeretett engem és önmagát adta értem” (Gal 2,20).

Részletek Jacques Loew OP a Vatikánban 1970-ben tartott lelki gyakorlatos beszédéből

Forrás: PPEK / Elmélkedések Jézus Krisztusról

JACQUES LOEW (1908–1999) nemcsak teológus és író volt, hanem elkötelezett misszionárius, aki életét a munkások evangelizálásának szentelte. Írásai és személyes példája a mai napig hatással vannak a keresztény gondolkodásra és az egyház szociális evangelizációjára.

Franciaországban született, egy zsidó származású családban. Fiatalkorában ateista volt, majd később megtért a katolicizmushoz. Belépett a domonkos rendbe, és 1939-ben pappá szentelték.

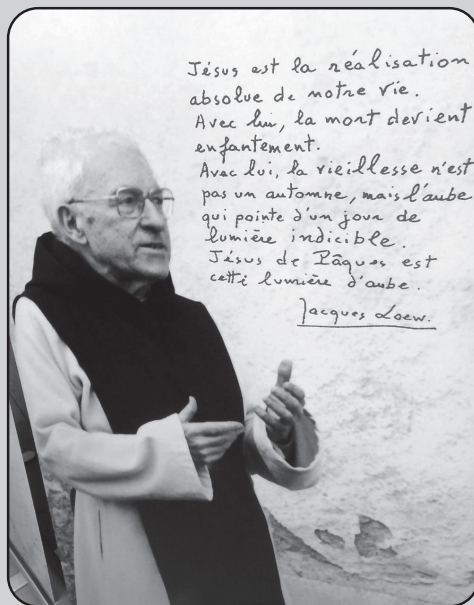
A II. világháború után, amikor az Egyház új evangelizációs formát keresett a munkások számára és elérésére, Jacques Loew hajórakodóként dolgozott a marseille-i kikötőben, hogy közelebb kerüljön a munkásokhoz és megértse életüket. Személyes jelenléte és evangelizációja által próbálta elérni azokat, akik eltávolodtak az Egyháztól.

1956-ban Svájcba költözött, ahol megalapította a Mission Ouvrière Saints Pierre et Paul (MOPP) közösséget, amelynek célja a munkások evangelizálása volt. Később Afrikában és Ázsiában is dolgozott misszionáriusként.

1968-ban René Voillaume, az Evangélium Kistestvéreinek alapítója felajánlotta neki, hogy szervezzen iskolát intézete tagjai számára. Így született meg a Hit Iskolája a svájci Fribourg-ban. Az intézmény

szerzeteseket és világiakat – egyedülállókat és házasokat egyaránt – fogadott az öt földrész mindegyikéről, hogy tanulják és megélik a Bibliát.

Baráti kapcsolatot tartott fenn VI. Pál pápával, aki 1970-ben meghívta, hogy tartson lelki gyakorlatot a Vatikánban.

Az elhagyott Jézus

„Kilenc óra tájban Jézus hangosan fölkiáltott: „Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engem?” (Mt 27,46) Ez fájdalmainak csúcsa, ez a lelki szenvedés. Az abszurditás, hogy maga Isten kiáltja: „Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engem?” Végtelen nagy titok, mély-séges fájdalom, amelyet Jézus emberként élt át. Szeretetének mértékét mutatta meg az embereknek. Magára akarta venni a megosztottságot, mely távol tartotta őket az Atyától és egymástól, és egyesítette őket.

Az ember minden fájdalma benne sűrűsödik Jézus e különleges fájdalmában. Vajon nem Hozzá hasonlít az elkeseredett, az egyedülálló, a kiábrándult, a vesztes, a gyöngő? Vajon nem az Ő arca minden család, amelynek tagjai között fájdalmas megosztottság van? A keresztény, ha szereti Őt, megtalálja az indokot és az erőt ahhoz, hogy ne szökjön meg a fájdalom, a rossz, a megosztottság elől, hanem fogadja el azokat, és saját maga, személyesen gyógyítsa be. Az elhagyott Jézus az egység kulcsa.”

„Kezdetől fogva megértettük, hogy mindennek van egy másik arca is, hogy a fának megvannak a gyökerei. Az evangélium elhalmoz, elborít szeretettel, ugyanakkor mindent kér. Ha a búzamag nem hull a földbe és nem hal el – olvassuk Jánosnál –, akkor egyedül marad. Ha viszont elhal, akkor sok gyümölcsöt hoz. (Jn 12,24) A keresztre feszített Jézus éppen ezt testesíti meg, és a gyümölcs, amit Ő hozott, az emberiség megváltása.

A keresztre feszített Jézus saját magában tapasztalata meg, hogy mit jelent elszakadni Istentől és egymástól és távol érezte magától az Atyát. Ezért nem csak az összes személyes fájdalmunkban fedeztük fel, amiből nem volt hiány, és azokban a felebarátainkban, akik gyakran magányosak voltak, elhagyatottak, elfeledettek, hanem mindazokban a megosztottságokban, azokban a traumákban, a szétesettségben, a kisebb-nagyobb közömbösségben, ami a családokban, a generációk között, a gazdagok és a szegények között volt. És néha magában az Egyházban is. Később felfedeztük Őt a különböző egyházak közötti szakadásban és még később a vallások között és azok között, aki hisz és akinek más a meggyőződése.

Mindezek a megosztottságból fakadó szenvedések nem ijesztettek meg, hanem az elhagyott Jézus iránti szeretetből, vonzottak. Ő tanított meg bennünket arra is, hogyan nézzünk ezekkel szembe, hogyan éljük meg, hogyan járulunk hozzá ahhoz, hogy megoldódjanak. Jézus az elhagyatottság megtapasztalása után az Atya kezébe tette le a lelkét, ezekkel a szavakkal: „Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet.” (Lk 23,46) Ezzel megadta az emberiségnek azt a lehetőséget, hogy egységbe rendeződjön önmagán belül és Istennel, és megmutatta ennek a módját is. Úgy mutatkozott meg nekünk, mint az egység kulcsa, a gyógyszer minden megosztottságra. Ő volt az, aki helyreállította az egységet közöttünk, ahányszor csorbát szenvedett, ezért az egyetlen Jegyesünk lett.”

„Mindent odaadott. Életét, melyet megpróbáltatásokban és engedelmességben élt le Mária mellett.

A tanítással töltött három évet, melynek során kinyilatkoztatta az Igazságot, tanúságot tett az Atyáról, megígérte a Szentlelket és szeretetének ezerféle csodáját művelte.

A kereszten töltött három órát, ahol megbocsátott kínzóinak, megnyitotta a mennyországot a lator előtt, nekünk ajándékozta édesanyját, és végül Testét és Véréit is, miután titokzatos módon már nekünk adta az Eucharishtiában.

Ami az övé maradt, az istensége volt. Egysége az Atyával, az az édes és felfoghatatlan egység, amely Isten Fiaként oly nagy hatalmat adott neki a földön, és amely királyi méltósággal ruházta fel Őt a kereszten. Isten jelenlétének ez a megtapasztalása „alászállt” a lelke mélyére, olyannyira, hogy nem érezte többé, és egy bizonyos módon átélte az elszakadást Atyától, Akiről mindig azt mondta, hogy Ők ketten egyek: „Én és az Atya egy vagyunk” (Jn 10,30). A benne élő szeretet megsemmisült, a fény kihunyott, a bölcsesség elhallgatott.”

„Egy biztos: csak az igazi szeretet számít, a hiteles szeretet, mert ebben semmi nem a miénk, hanem minden Istené. Megtanultuk, hogy ez a szeretet úgy lehet a szívünkben, ha nem vesszük le a tekintetünket az elhagyott Jézusról. Ebben rejlik az egység titka...”

A fájdalmat Isten eszközként használja fel arra, hogy kivegye büszkeségünk és önszeretetünk méregfogát, hogy ezáltal lehetővé váljon, hogy egyedül Ő cselekedjen bennünk.”

„Jézus maga az elhagyott Jézus. Mert Jézus a Szabadító, a Megváltó, aki akkor vált meg minket, amikor az Elhagyatottság Sebén keresztül adja az istenit az emberiségnek. E seb olyan, mint Isten szemének pupillája a világra: egy végtelen űr, melyen keresztül Isten szemlél minket: Istennek a világra kitárt ablaka, s az emberiség ablaka, melyen keresztül Istent lehet látni.”

Részletek Chiara Lubich írásaiból

Forrás: Chiara Lubich A kiáltás, Új Város Bp., 2001; ujvarosonline.hu

A hét szó

A lelki életben Jézus hét szava a kereszten a megtérés és a belső élet 7 fő állomásának is tekinthető. Nézzük meg közelebbről, melyek is ezek az állomások! Időzzünk el egy keveset, és tekintsünk saját lelki életünkre!

1. A keresztény élet a megbocsátással, és az „ellenünk vétők” iránti szeretet gyakorlásával kezdődik.

2. Majd kitarulnak a természetes kötelékek, az ember anyát és atyát, nővért és fivért kap a keresztény közösségben.

3. A kezdetek lendületében, az istengyermekség első élményeiben a lélek naponta megéli a paradicsom örömet és Krisztus közelségét.

4. Hamarosan megtapasztalja azonban, hogy a végtelen Istenre irányuló vágyait a véges dolgokból született élmények, bármilyen tiszták és tökéletesek is, nem képesek kielégíteni: a keresztény élet állandó szomjúság Isten után.

5. Ez az igazság utáni szomjúság olykor igen könnyen átcsap elbizonytalanodásba, a magány, sőt az elhagyatottság érzésébe.

6. A külső és belső harcokban megérett lélek élete „beteljesedett”, elérte a célját: naponta meghal a világnak, hogy egyedül Istennek éljen.

7. Végül Krisztus utolsó szava minden, élete utolsó stációjához, halálához érkezett keresztény lélek imája: „Atyám, kezeldbe ajánlom a lelkemet”.

E 7 állomás nem különül el egymástól mereven, hanem az élet organikus egységében ismétlődésekkel, egymásra hatásokkal valósul meg.

JOSEPH HAYDN: A MEGVÁLTÓ HÉT SZAVA A KERESZTFÁN

N.1.

Atyám! Bocsáss meg nekik,
mert nem tudják, mit cselekszenek.
Égi Atya!
Ó, nézz le örök trónodról!
Szeretet Atyja!
Egyszülötted a bűnösökért könyörög,
gyermekeid bűne miatt.
Hallgasd meg Fiadat!
Ó, mélyre buktunk, súlyosan vétkeztünk;
mégis üdvösségünkért,
mindannyiunkért ömlött Fiad vére.
A Bárány vére nem kiált bosszúért,
eltörli a bűnöket.
Szeretet Atyja!
Engedd, hogy kegyelmet találjunk!
Hallgasd meg Fiadat!

N.2.

Bizony mondom neked:
ma velem leszel a paradicsomban.
Teljes könyörület, kegyelem és szeretet
vagy te, Közvetítőnk, Isten Báránya!
Amikor valaki bűnbánóan kiált hozzád:
„Ha országodba jutsz,
ó, gondolj rám!”
Akkor te jóságosan megígéred:
ma velem leszel a paradicsomban.
Úr és Isten, nézz ránk!
Lásd kereszted lábánál
igazi bűnbánatunkat és vezeklésünket!
Utolsó órákon nekünk is add meg
szádból a vigaszt:
Ma velem leszel a paradicsomban!

N.3.

Asszony, íme a te fiad;
és te, íme, a te anyád!
Jézus anyja, aki vigasz nélkül,
könnyezve, sóhajtozva álltál a keresztnél,
és az ő szenvedésének kínjait
a keserű válás órájában
hétszeresen érezted magadban;
alig vagy képes több fájdalmat elviselni,
mégis állhatatosan és nyugodtan
fiaddá fogadod a hű tanítványt,
és vele együtt bennünket is gyermekeiddé.
Jézus anyja!
Ó, te minden bűnös menedéke,
hallgasd meg gyermekeid könyörgését!
Állj mellettünk az utolsó harcban,
gyöngédséggel teljes anya!
Állj mindannyiunk mellett,
ha küzdünk a halállal!
És engedd, ó Anya, hogy
szorongó szívünkben
sóhajaink hozzád szálljanak!
Add, hogy ne roskadjunk össze,
segíts legyőzni az ellenséget,
és állj mellettünk az utolsó küzdelemben,
ha a halállal viaskodunk!
Mutatkozz akkor anyának,
és ajánlj minket fiadnak!

N. 4.

Én Istenem, én Istenem!
miért hagytál el engemet?
Ki látja itt az istenség nyomát?
Ki érti ezt a titkot?
Ó, erő és tett és hatalom Istene!
kezed teremtményei vagyunk.
A tieid vagyunk ó Uram
és a Te szereteted váltott meg minket.
Szívükből köszönjük neked, Urunk,

hogy miattunk elszenvetted a fájdalmat,
a csúfságot, az elhagyatottságot,
a félelmet és a kint.
Ki akarna még bűnnel megszorítani?
Ki ne szeretne téged, Uram?
Ki feledkezhet meg a te jószágodról?
Nem, semmi nem szakíthat tőled el,
sem itt, sem az örökkévalóságban.

N. 5.

Jézus felkiáltott: Szomjúhozom!
Fékezzétek bosszútokat, enyhítsétek dühötöket!
Emberek, szelídítsen meg titeket a könnyörület,
szíveteket töltsé el a megértés!
Jézus felkiáltott: Szomjúhozom!
Epével vegyített bort nyújtanak neki,
hogymint szomját enyhítsék.
Meddig tart még a kegyetlenség?
Nem bírja már tovább az áldozatával járó kint.
Ó, epét adnak neki,
amikor a vég előtt szomjúhozik!

N. 6.

Elvégeztetett.
Odaszögezve az áldozat fájára
függött Jézus az éjszakában,
és akkor hangosan felkiáltott:
Elvégeztetett.
Mennyit ártott nekünk ez a fa,
mégis jótévőnk lett!
Jaj nektek, gonoszok, jaj nektek, vakok,
jaj mindnyájatoknak,
akik bűnre bünt halmoztok!
Gondolkodjatok, emberek!
Kegyelmet kaptok,
ha majd jön Ő dicsőségében és hatalmában?
Ments meg minket, Közvetítőnk, a kárhozattól,
halld meg a mi kiáltásunkat, ó Isten fia,
ne engedd, hogy szenvedésed és halálod
hiábavaló legyen!
Add, hogy majd egyszer miénk legyen az ég,
és hogy veled örökre örvendezhessünk!

N. 7.

Atyám, a te kezeidbe teszem le az én lelkemet.
Most nem nő tovább a szenvedése,
most győzött, és hangosan mondja:
Vedd a lelkemet, Atyám!
Akkor lehajtotta a fejét és meghalt.
Vére megmentett minket az örök kárhozattól.
Szeretéből értünk, emberekért,
a bűnös halálával halt meg.
Új életet adsz nekünk.
Mit adhatunk mi neked?
lábadhoz borulunk, ó Jézus,
vedd szívünket áldozatnak.

A földrengés.
Ő nincs többé.

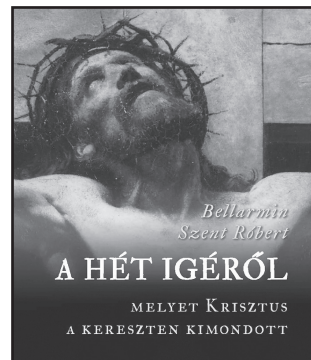
A föld mélye visszhangozza:
Ő nincs többé.
Remegj meg, Golgota!
A te ormaidon halt meg Ő.
Homályosulj el, Nap,
ma ne világíts!
Nyílj meg, föld, ahol a gyilkosok állnak!
nyíljatok meg, sírok!
őseink, jöjjetek a fényre:
a föld, amely titeket befed,
egészen vérrel szennyezett!

(Fordította: Pödör Ferenc)

Franz Joseph Haydn – The seven last Words of
Our Savior on the Cross (Oratorio version)

Bellarmin Szent Róbert jezsuita egyháztanító bíboros 1542 és 1621 között élt. Alázatos, aszketikus ember volt, aki minden vagyonát elosztotta a szegények között. Idős korában minden évben elvégezte a novíciusokkal együtt a 30 napos lelkigyakorlatot, amiből rendre egy újabb könyve született. Ezek közül az egyik A hét ígéről, melyet Krisztus a kereszten kimondott című, mely Krisztus utolsó hét ígéjére alapozott lelkigyakorlatos elmélkedés. „E könyvben – írja – megpróbáltam kifejtetni a Keresztrefeszített tündöklő erényeit, melyek minden hívőnek meglehetősen hasznosak, míg azoknak, akik a kereszt önmegtagadását intézményes követelményként követik, kifejezetten szükségesek.”

A mai világ embere igyekszik eltávolítani magától a szenvedést és a halált. Ezek azonban kikerülhetetlenek, és egyedül a hittel megerősítve tudunk bátran szembenézni velük. Nem csak a jószágos és diadalmas Jézusra kell néznünk, hanem a szenvedőre is. Ha hiszünk abban, hogy Jézus tudatosan választotta a halált, utolsó mondatait sem tekinthetjük véletlennek. Ég és föld között függve hangzott el az ő utolsó prédikációja. Bellarmin Szent Róbert, megelőzve korát, Krisztusnak nem a fizikai, hanem a lelki szenvedésére helyezte a hangsúlyt. A kilenc nyelven közel negyven kiadást megért könyv magyar nyelven Alácsi Ervin János fordításában és bevezetőjével olvasható.

Felhasznált forrás: ffja.hu

Összeállította: Molnár M. Katalin
Felhasznált forrás: lexikon.katolikus.hu; doulous.hu

A hét tör fájdalma

Jót fog tenni nekünk, ha Mária fájdalmára gondolunk és köszönetet mondunk neki, amiért fenntartás nélkül elfogadta anyaságát és a vele járó szenvedést is. Soha nem kért semmit a maga számára, tanítványként követte Jézust, meghagyva neki az egyedüli Megváltó szerepét. Mária anyaságában látjuk az egyház anyaságát, amely senkit nem zár ki, jókat, rosszakat egyaránt befogad.

Jó, ha megállunk egy kicsit, és elgondolkodunk a Szűzanya fájdalmán és bánatán. Ő a mi Édesanyánk. Milyen jól viselte a fájdalmakat! Sírva, de erősen, fájdalomtól megtört szívvel. Jót tesz, ha megállunk egy kicsit, és azt mondjuk a Szűzanyának: „Köszönöm, hogy elfogadtad, hogy anya legyél, amikor az angyal jött el hozzád, és köszönöm, hogy akkor is igent mondtál az anyaságra, amikor azt Jézus kérte”.*

VIA MATRIS

A 7 tör Szűz Mária szívében

AZ ELSŐ FÁJDALOM – Szűz Mária hittel hallgatja Simeon jövődölését

Simeon megáldotta őket, és így szólt anyjához, Máriához: „Íme, ő sokak romlására és sokak feltámadására lesz Izraelben, jel lesz, – amelynek ellene mondanak, a te lelkedet is tör járja át, – hogy kiderüljenek sok szív titkos gondolatai.” Lk 2,34-35

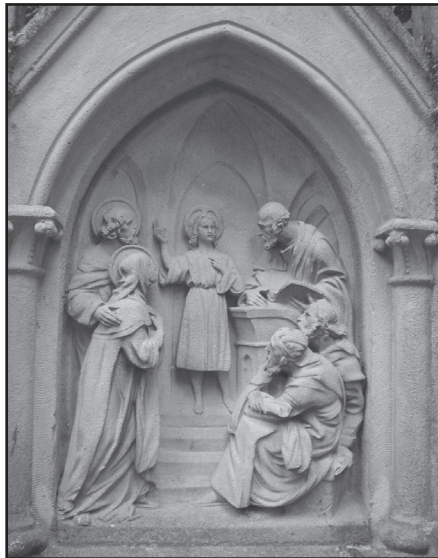
A MÁSODIK FÁJDALOM – Szűz Mária Egyiptomba menekül Jézussal és Józseffel

Megjelent Józsefnek álmában az Úr anygala, s ezt mondta neki: „Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, s maradj ott, amíg nem szólok, mert Heródes keresi a gyermeket, meg akarja ölni.” Fölkelt, s még akkor éjszaka fogta a gyermeket és anyját, és elmenekült Egyiptomba. Mt 2,13-14

A HARMADIK FÁJDALOM – Szűz Mária keresi Jézust, aki Jeruzsálemben maradt

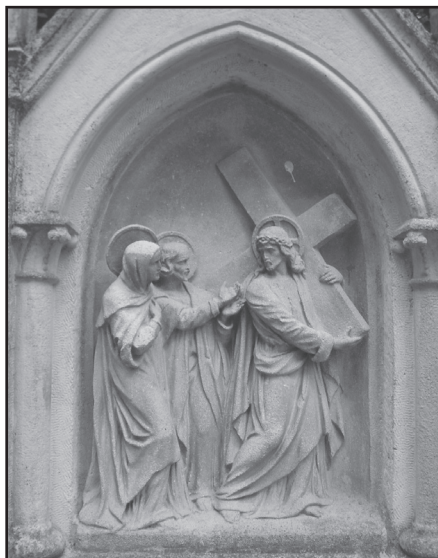
Az ünnepnapok elteltével hazafelé indultak. A gyermek Jézus azonban Jeruzsálemben maradt anélkül, hogy szülei tudták volna. Abban a hitben,

hogy az úti társaságban van, mentek egy napig, és keresték a rokonok és ismerősök között. Amikor nem találták, visszafordultak Jeruzsálembe, hogy keressék. Lk 2,43-45

A NEGYEDIK FÁJDALOM – Szűz Mária találkozik a keresztest hordozó Jézussal

Ahogy elvezették, megállítottak egy cirenei embert, Simont, aki éppen a mezőről tartott hazafelé. Vállára adták a keresztest, hogy vigye Jézus után. Nagy tömeg követte, asszonyok is, akik jajgattak és sírtak miatta. Lk 23,26-27

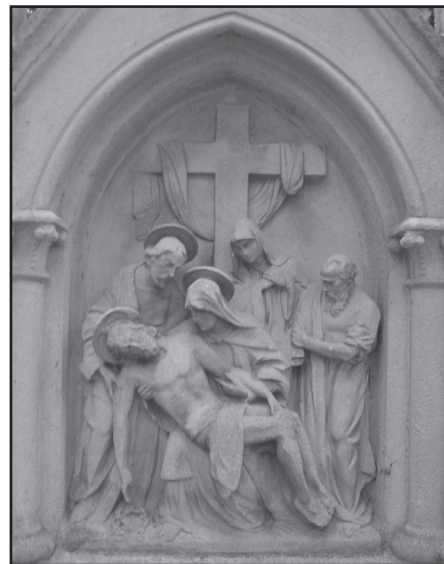
AZ ÖTÖDIK FÁJDALOM – Szűz Mária ott állt Fia keresztye alatt

Jézus keresztye alatt ott állt anyja, anyjának nővére, Mária, aki Kleofás felesége volt és Mária Magdolna.

Amikor Jézus látta, hogy ott áll az anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, a fiad!” Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, az anyád!” Jn 19,25-27

A HATODIK FÁJDALOM – A keresztről levett Jézust Szűz Mária az ölébe fogadja

Amikor esteledett, egy előkelő tanácsos, az Arimateából való József, aki maga is várta az Isten országát. Bátran bement Pilátushoz, és elkérte Jézus holttestét. Pilátus Józsefnek ajándékozta a holttestet. Az pedig gyolcsot vásárolt, majd levette Jézust a keresztről. Mk 15,42-46

A HETEDIK FÁJDALOM – Szűz Mária fájdalommal szívében kíséri Jézus testét a sírhoz

Fogták Jézus testét és a fűszerekkel együtt gyolcsba göngyölték. Azon a helyen, ahol keresztre feszítették, volt egy kert, s a kertben egy új sírbolt, ahova még nem temettek senkit. Mivel a sír közel volt, a zsidók készületi napja miatt ide temették Jézust. Jn 19,42

A képeken látható stációk a Máriaremetei kegyhely egykori szervita rendháza előtt húzó kerítés előtt találhatóak, a szabadon látogatható templomkertben. A stáció domborművei 1933-ban készültek, Krasznai Lajos (akkor Krausz Lajos) alkotásai.

* Részlet Ferenc pápa homíliájából, 2020. április 3.

Forrás: metropolita.hu; vaticannews.va

Szeretetnyelvek a liturgiában

Gary Chapman nevét ma már nagyon sokan ismerik szerte a világon. Amerikában élő baptista lelkész, számos nagysikerű könyv írója. Saját élettapasztalatai, illetve 35 évnyi lelkipásztori és pártanácsadói működése után jelentette meg a Hangolva-sorozat első, *Egymásra hangolva: Öt szeretetnyelv a házasságban* című könyvét. Az első könyv sikerét követően dr. Gary Chapman különleges kiadásokkal bővítette a sorozatot, így igyekezett elérni az egyedülállókat, férfiakat, illetve a kamaszok és kisgyermek szüleit is.

Gary Chapman szerint istenkapcsolatunkban is eltérő szeretetnyelveket beszélünk. Ezzel kapcsolatban jelent meg Gérecz Imre OSB most következő írása. Az írás kapcsán elgondolkodhatunk azon is, hogy a nagyhét és a húsvéti idő gyönyörű liturgiáján keresztül Isten iránti szeretetem mély kifejeződését élhetem meg.

A liturgia a Jelenések könyve és a szentmise szóhasználat szerint a Barány menyegzős lakomája, amelyben Krisztus és az Egyház egyesülését ünnepeljük. Ez nemcsak Isten tevékeny jelenlétének ad keretet, hanem azt is lehetővé teszi, hogy Krisztus iránti szeretetünket mi magunk is kifejezzük. Mindannyian más-más módon tudjuk formába önteni egymás iránti érzéseinket. Ez könnyen alkalmazható az eucharisziára is.

Aki az ajándékozás szeretetnyelvén fejezi ki magát, annak nem közömbös, hogy igényes-e a templomtér díszítése, és jó szemmel választottuk-e meg az ünnepség során használt paténa, kehely, a textíliák vagy éppen a liturgikus ruhák minőségét.

A szívességek szeretetnyelvét beszéljük, amikor a közös ünnepség során liturgikus vagy egyéb jellegű szolgálatokat végzünk. A közös együttlét minőségéért ellátott

feladattal fejezzük ki Isten és az Egyház iránti megbecsülésünket, de magunkat is a közösség hasznos tagjaiként éljük meg.

Aki a testi érintés nyelvén kommunikálja szeretetét, az a liturgikus gesztusok odaadó gyakorlásával mélyen átéli Isten közelségét. Szenteltvízzel keresztet vetve megtisztulást kér. Térdet hajtva imádja Krisztust az Oltáriszentségben. Még érzékletesebb, amikor megcsókol egy ikont vagy magát az oltárt, és amikor Krisztus testét magához veszi.

Az elismerő szavak szeretetnyelvét beszéljük, amikor dicsőítő éneket éneklünk. A szöveg keretet ad Isten iránti érzéseinknek. Az énekek mellett a liturgikus szövegek is számtalan alkalmat kínálnak hálánk, dicsőítésünk és az áldás kifejezésére.

Amikor részt veszünk a közös ünnepségben, vagy csendes imádságban tovább időzünk az Úrral, minőségi időt szánunk Istenre. A szentségimádásban az ő közelségét élvezzük, szeretetünket a csendes minőségi idő vagy éppen a dicsőítés elismerő szavai által kimutatjuk.

Vajon a mi elsődleges és másodlagos szeretetnyelvünk miképpen tud érvényesülni saját közösségünk eucharisztikus ünnepségében? *

Húsvéti idő

„A Húsvét nem egyszerűen egy ünnep a többi között, hanem az »ünnepnapok ünnepnapja«, »az ünnepségek ünnepsége«, mint ahogy az Eucharisztia a szentségek szentsége (a nagy szentség). Szent Atanáz »a nagy vasárnapnak« nevezi, mint ahogy a szent hetet Keleten (és Magyarországon is) »Nagy Hétnek« nevezik. A föltámadás misztériuma, melyben Krisztus megsemmisítette a halált, hatalmas erejével áthatja a mi régi időnket, mindaddig, amíg minden alá nem lesz vetve Krisztusnak. (KEK, 1169.)

Felhasznált forrás: * <https://www.magyarokurir.hu/nezopont/szeretetnyelvek-liturgiaban;liturgia.hu; harmat.hu>

Négy évszak Máriával

Éjszakai virrasztás Berdicsivben

Február 22-ről 23-ára virradó éjszaka Ukrajna különböző egyházmegyéiből 250 zarándok gyűlt össze a berdicsivi bazilikában, ahol a „Négy évszak Máriával” programsorozat első alkalmát tartották meg éjszakai virrasztással egybekötve. A virrasztás meghívott előadója Lucsik Miklós OP, munkácsi megyéspüspök volt.

A téli virrasztásra a sarutlan karmelita atyák a Mária megtanít minket bízni témát választották. A vigília programjában imádság, elmélkedés, előadás, énekek és tanúságtételek váltották egymást. Miklós püspök előadásában a háborús időkről, a szenvedésben való bizalomról és az emberi választásról beszélt.

Előadásában közelebb hozta Szűz Mária alakját, aki bízni tanít. „Mária megtanít minket bízni! Bízunk még a szenvedésben is, még akkor is, ha bizonytalanság van, még akkor is, ha nem értjük, mi történik. Amikor hallgatunk a Szentlélekre, megtapasztaljuk Isten jelenlétét és működését. Isten jelenléte és jelenlétének öröme nagyobb, mint az általunk átélt szenvedés. Milyen erős Jézus a keresztyúton! Még ő buzdít másokat, hogy ne sírjanak miatta. A bizalom a tapasztalaton alapul. A bizalom és a remény erősítése nagyon fontos számunkra. A bizalom nem egyszeri cselekedet, hanem életforma. Minden lélegzetvétel lehet a bizalom cselekedete. Bízom Benned! Félek, de bízom benned! Bízom benned, hogy megadod nekem a szükséges erőt. Tekintsünk ebben is Máriára, aki nem veszítette el Isten ígéreteibe vetett bizalmát, ezért minden erőt megkapott, hogy átélje életének jó és nehéz pillanatait.”

A helyi fiatalok nagyon szép színpadi feldolgozásban előadták a csodatévő ikon történetét, ami lenyűgözte a zarándokokat.

Az este folyamán bemutatták a szabadító ima 5 kulcsát: Jézus Krisztus elismerése, aki az ember életének Ura, megbocsátás, ellene mondás a gonosznak, az életünk átadása az Úrnak, és végül az áldás. Végig haladva az öt kulcsra megtapasztalhatjuk az ima felszabadító és gyógyító élményét.

Éjféltkor szentmise kezdődött, amelyet Miklós püspök vezetett. Prédikációjában a püspök az evangélium szavaira reflektálva az ellenség szeretetéről beszélt.

A szünetben a zarándokok megvásárolhatták a püspök atyával készült interjúkötetet és más könyveit is, valamint beszélgethettek vele.

A virrasztást rózsafüzérrel folytatódott, majd a gyertyás körmenet során Szűz Mária közbenjárását kérték a békéért. A hideg éjszaka sötétjében kis fénnel a kezében, a keresztet követve mindenki a remény zarándokának érezhette magát.

Hajnali háromkor a kitett Oltáriszentség előtt elimádkozták az Irgalmasság rózsafüzérét, majd mély tanúságtételek következtek a gyermekszületésről, a barátságról, a családról és arról, hogy működik Isten az életünkben.

A virrasztás éjszakájának végén minden résztvevő átvethette a Skapulárét, mely – mint egy szimbólum – emlékeztet arra, hogy mi is meg vagyunk hívva Szűz Mária életére itt a földön. Az éjszakai virrasztás dicsőítő imával zárult, megköszönve az Úr és Mária szeretetét.

A következő virrasztást július 19-ről 20-ra tervezik Mária megbocsátásra tanít minket címmel.

Forrás: rkc.org.ua

Életem kalandja

Miklós püspök életéről szóló interjúkötet

Az Új hajtás nagyböjti számának hírei között már szoltunk a püspök atya nagyszerű interjúkötetének munkácsi bemutatójáról. Az alábbiakban összefoglalót olvashatunk a lemergi és a kijeui találkozásokról, illetve a kötet egyházmegyei körútjának újabb állomásairól. A könyvet 2024-ben lengyelül adták ki, az ukrán fordítás 2025 elején készült el. A kötet magyar nyelvre történő fordítása folyamatban van.

2025. február 19-én Lvivben, a Domonkos Központ kápolnájában – ahol Miklós püspök hat évig szolgált – tartották meg a püspök atya életét bemutató interjúkötet bemutatóját. A rendezvényre szép számmal gyűltek össze a püspök atyát ismerő, munkásságát tisztelő emberek.

A kötetet, mely a lvi Szent Pál Kiadó gondozásában jelent meg, a társszerzők, Lucsok Miklós OP és Paweł Kozacki OP mutatták be. Paweł atya rögzítette és dolgozta fel az interjút, amelyet aztán könyv formájában nyomtattak ki.

A bemutató elején a Szent Pál Kiadó igazgatója, Ciprián Kosztseva atya örömmel üdvözölte a szerzőket és a vendégeket, és kifejezte abbéli reményét, hogy a találkozó érdekes és gyümölcsöző lesz a jelenlévők számára.

Paweł Kozacki atya, a W Drodze című havilap korábbi főszerkesztője, publicista és a Lengyel Domonkos Tartomány előjárója, megosztotta a könyvvel kapcsolatos munkájának benyomásait, és megjegyezte, hogy a beszélgetések felvétele és szerkesztése közben egyre többet tudott meg Miklós püspök életéről. Őt magát is mélyen megérintette a püspök őszintesége és vágya, hogy megossza az olvasókkal gyógyulásának tapasztalatát, Isten jelenlétének és mindent elöprő szeretetének megtapasztalását.

A beszélgetésre azok a korábbi interjúk sarkallták, amelyeket Oroszország teljes körű ukrán inváziójá-

nak kezdetén rögzítettek. Nagyszerű beszélgetések voltak, de hiányoztak belőlük a teljes történet elmeséléséhez szükséges fontos elemek. A legfontosabb azonban, ami Kozacki atyát a könyv megalkotására készítette, beszélgetőpartnere helyzete volt, aki bár püspök lett, a hit, az imádság és a mély lelki élet embere maradt. Paweł atya számára tehát ez a könyv a hit és a nyitottság élő tanúságtételévé vált, amely felkeltheti az olvasókban is a mélyebb lelki élet iránti vágyat.

A kötet egy életutazás, amely földrajzilag Ukrajnán, Szlovákián, Lengyelországon, Oroszországon és ismét Ukrajnán keresztül vezet, lelkileg pedig az igazság, a szeretet, önmagunk és mások elfogadásának állandó keresésén keresztül halad. Féllelmeken, veszteségeken, sebeken keresztül az Istennel való találkozásig, a megtérésig, a sebek gyógyulásának folyamatáig. A könyv bizonyosságot tesz arról, hogy bátran lehetünk önmagunk és fedezhetjük fel Isten cselekvését az utunkon, s mindeközben személyes drámák és hitbeli válságok történetét is bemutatja.

Nagyon értékes volt, hogy Miklós püspök személyesen is megosztotta gondolatait az általa bejárt útról, és beszélt arról, milyen tapasztalatokat szerzett az igazi tekintély kereséséről egy olyan világban, amely most mély egzisztenciális válságot él át, és

állandóan a sötétségbe akar rántani bennünket.

A könyvbemutatón részt vett a kötet fordítója, Olena Jefremcsuk is. Ő azt osztotta meg a közönséggel, hogyan sikerült úgy lefordítani a könyvet, hogy az olvasók ne is érezzék, hogy ez egy lengyelből készült fordítás. „A könyv fordítása egyfajta elvonulás volt számomra. Nagy lelkesedéssel fogtam hozzá, aztán abbahagytam. Ugy éreztem, hogy valami hiányzik. Aztán rátaláltam a YouTube-on a püspök atya podcastjaira, prédikációira, előadásaira, és elkezdtem hallgatni azokat. Ezután kezdtem érezni, hogy visszatérhetek a fordításhoz, most már ismerős volt a hangvétele, a stílus.”

Olena azt is megosztotta, hogy mennyire közel áll hozzá mindaz, amit a szerző átélt, hiszen ugyanazon generációhoz tartoznak, egy időben nőttek fel, keresték önmagukat és találták meg a helyüket az életben.

A rendezvény házigazdájá, Vita Jakubovszka, a CREDO magazin újságírója, mintegy összefoglalva az elhangzottakat, ezt mondta: „Az emberek szeretnek önéletrajzi írásokat olvasni. Érdekes és törvényszerű módja annak, hogy megismerjék a közszereplők titkait. Lucsok Miklós püspök életrajzi könyvének különlegessége azonban az, hogy annak olvasása közben a legtöbben felfede-

zik saját titkaikat. Ugyanazt a könyvet olvasva mindenki mást olvasott ki belőle. Úgy tűnik, ez volt a könyv megírásának szándéka is."

A könyvbemutató során lehetőség volt arra is, hogy az érdeklődők kérdéseket tegyenek fel, vagy megosszák a könyvvel kapcsolatos benyomásaikat, valamint meg is vásárolhatták a könyvet, amit mindkét szerző dedikált. A találkozók közös imával és püspöki áldással ért véget. A kötet megvásárolható a Szent Pál Kiadónál és más könyvesboltokban is.

Kijevben február 21-én került sor a könyvbemutatóra az Aquinói Szent Tamás Vallástudományi Intézetben. A jelenlévőket legelőször Zdzisław Szmańda OP, az intézet igazgatója köszöntötte. Miklós püspök írását Szent Ágoston püspök Vallomások című könyvéhez hasonlította, mely több mint másfél évezrede látott napvilágot.

Ciprián Kosztseva SSP atya, a Szent Pál Kiadó igazgatója beszédében elmondta, reméli, hogy a könyvbemutatóval egybekötött találkozók alkalmasak a valódi egyházi közösség élményének megélésére.

Miklós püspök kihangsúlyozta, hogy ez az interjúkötet a Mennyei Atyára való odafigyelés gyümölcse. Lépésről lépésre elmesélte, hogyan született meg a könyv ötlete, és hogyan vált valóra. Zdzisław atya Szent Ágostonról szóló szavaira hivatkozva Miklós püspök megjegyezte, hogy valóban kapcsolatot érez a szenttel, hiszen 1994 óta domonkos szerzetesként Szent Ágoston regulái szerint él.

"Azért vagyok itt – mondta többek között –, mert rajongok Jézusért. Választ kaptam Tőle életem legfontosabb kérdéseire: ki vagyok én és miért élek, hogyan éljek e körülmények között, melyben jelenleg vagyok. Az én életformám Jézus hallgatása, és az idő elteltével ez nem változott. Csak a körülmények változtak meg, amikor püspök lettem. Folyamatosan tanulok azzá válni."

A kárpátaljai püspök mesélt életének legfőbb elvéről, a hallgatásról: hallgatni azt, amit az Úr mond. "Amikor reggel felkelek, rögtön elkezdem az Úr keresését. Minden ennek a keresésnek van alárendelve. A leg-

fontosabb feladat a hallgatás. Ezzel kezdődik a kereseténység. A Kereseténység DNS-e azon alapszik, hogy a középpontban a szemlélődés helyezkedik-e el? A mai társadalom átírta ezt az alapvető tényezőt. A tett vált elsődlegessé, nem pedig a hallgatás, mint ahogyan azt Jézus tanítja." A püspök felhívta a figyelmet arra is, hogy fontos az életünk ritmusának rendezése, valamint a virtuális világtól való eltávolodásunk.

A bemutató résztvevői kérdéseket tehettek fel a püspöknek. Egyik kérdés a manapság tapasztalható tekintély krízisét érintette: "Egy ilyen krízisbe kerültem én is a háború első évében. Akkor azt hittem, hogy a hírekben vagy az elemzésben találok választ a jövőmmel kapcsolatban. Akkoriban még nem eléggé hallgattam arra, amit az Úr mondott nekem. Lelkileg sokat erőlködtem ott, ahol nem volt válasz. Ez a világban jelenlévő krízisek egyike: ott várunk választ a jövőnkkel, az életünkkel kapcsolatban, ahol nincs válasz. A mély létkérdésekre nem találunk választ a politikai és szociális rendszerekben" – mondta a püspök.

Minden érdeklődő dedikálhatta a megvásárolt könyvet, és közös fényképek is készülhettek.

"Két ország: Isten országa és a sötétség birodalma". Ez volt a témája a ferences atyák gondozásában elindult nagyszülősi tematikus estek soron következő alkalmának, amelyet Lucsok Miklós OP, munkácsi megyéspüspök Mario Weinrauch OFM plébános atya meghívására tartott február 26-án. A püspök atya a plébánián találkozott az egyházközség híveivel.

"Nem azért jöttem, hogy előadást tartsak. Azért jöttem el, hogy elmondjam, Krisztus itt van, jelen van, hogy lássuk meg együtt a feltámadt Krisztust közöttünk" – mondta többek között a püspök.

A résztvevők Miklós atya szavaival hallhattak arról, mit jelent tanítványnak lenni, mit jelent Krisztus tekintélye és követése a mindennapi életben, valamint arról, hogyan segít az evangélium olvasása, és mekkora erőt ad az Isten akaratában megélt élet.

A találkozó végén a résztvevőknek lehetőségük volt beszélgetni, kérdez-

ni, és megvásárolhatták Miklós püspök könyveit is.

A szolvyai Nagyboldogasszony egyházközség örömmel látta vendégül Miklós püspököt február 13-án, aki az ott szolgáló két szalvatoriánus atya, Koza Tamás SDS és Yevhen Zhukovsky SDS meghívására érkezett. A püspök atya szentmisét mutatott be a híveknek, amit egy meleg, oldott, barátságos hangvételű pábeszéd követett a plébánián, ahol kérdéseket tehettek fel a jelenlévők a püspök atya könyveivel kapcsolatban, és meg is vásárolhatták azokat.

Március 4-én az Ungvári Szentháromság plébániatemplomban Valentin Tokar OFM atya és Richard Stopa OFM diakónus meghívására Lucsok Miklós OP megyéspüspökkel találkoztak a hívek. A találkozó szentmisével kezdődött, majd püspök atya beszélt a *Az életem kalandja* című interjúkötet és az általa írt többi könyv keletkezéséről. Megosztotta tapasztalatait arról, mit tanít Jézus, hogyan lehet minden nap valódi, élő kapcsolatot építeni Istennel.

Sokan jöttek el az esti találkozóra, és nemcsak a Szentháromság plébánia hívei voltak jelen, hanem Ungvár különböző egyházközségeiből is érkeztek vendégek, hogy meghallgassák a püspök atya beszédét és tapasztalatait.

"Érdemes megtanulni, hogy legyen bátorságod önmagad lenni, és felfedezni Isten működését az életedben. Az interjúkötetből megismerhetjük Miklós püspök életét, hogyan találta meg a helyét az egyházban, valamint személyes tragédiáját és hitbeli válságát" – osztotta meg az egyik résztvevő.

A résztvevők szóban vagy írásban kérdéseket tehettek fel a püspöknek, és a kialakult meleg, barátságos légkörben átfogó választ kaptak azokra. A találkozó végén megvásárolhatták a könyveket, és aki igényelte, személyes autogramot is kaphatott.

Összeállította: Molnár M. Katalin

Felhasznált forrás: Vita Jakubovszka, Kamilla Krivka írása, rkc.org.ua, Veritas

Fotók: Vita Jakubovszka, Petruszkajta Alina, Hrib Oleh, Weiss Viktória

FORRÁS.ITT – Kárpátalján először

Történelmi találkozóra került sor a Munkácsi egyházmegyében 2025. március 2-án. Először rendezték meg helyben a Forráspont elnevezésű nagysikerű programot, melynek magyarországi rendezvényein az egyházmegye fiataljai minden évben lelkes résztvevői voltak. A fiatalokkal intenzíven foglalkozó papok, diakónusok, hitoktatók, és maguk a fiatalok a rendezvény címéül a FORRÁS.ITT nevet választották, kifejezve ezzel is, hogy ITT, vagyis Kárpátalján először tartanak forráspont találkozót. Az ifjúsági rendezvénynek, amelyen 150 fiatal gyűlt össze, a Munkácsi Szent István Líceum adott otthont.

De mi is az a Forráspont? „Találkozási lehetőség egymással és Jézussal. Valódi feltöltődés a 15 és 30 év közötti fiataloknak zenés dicsőítéssel, tanúságtételekkel, szentségimádással, szentmisével. 2018. óta rendezik meg évente ezt az ifjúsági eseményt” – olvashatjuk az esemény hivatalos honlapján.

A találkozó programjában, hűen az eredeti elképzeléshez, zenés dicsőítés, tanúságtételek, szentségimádás és szentmise követték egymást. Mottónak a Jeremiás könyvéből választottak ki egy lgét: „Tudom, milyen terveket gondoltam el felőletek. Ezek a tervek a békére vonatkoznak, nem a pusztulásra, mert reménységgel teli jövőt szánok nektek.” (Jer 29,11)

A bevezető énekek és bemutatkozó szavak után Miklós püspök nyitotta meg a rendezvényt. Röviden összefoglalta, hogy miért is vagyunk együtt és aláhúzta, hogy ha megnyitjuk a szívünket Isten áldására és szeretetére, akkor a Szentlélek eltölt minket és működni fog általunk a világban.

A zenei dicsőítést, mely áthatotta és összekötötte az esemény programpontjait, az Ungvárról és Nevetlenfaluból érkező énekesek és zenészek szolgáltatták.

Hortobágyi Arnold bencés szerzetes atya, a líceum iskolalelkésze tartott elmélkedést a reményről, arról hogyan tudunk a reményben élni és a remény emberévé válni. Színes, sokszor humoros, személyes tapasztalatokkal és élményekkel átszőtt előadása vidámságot fakasztott, ugyanakkor segítette a fiatalok elmélyülését.

Az elmélkedés után a budapesti Ifjú Lámpás közösségből érkezett két fiatal osztotta meg tapasztalatát, tanúságot tettek arról, hogyan változott meg az életük, amikor a szívükbe beengedték Istent. Személyes tanúságtételük minden jelenlévő fiatal számára bátorítást adott, hogy Isten soha nem hagy el bennünket, mindig vár ránk, szüksége van ránk és várja, hogy szabadon, újra és újra – függetlenül attól, milyen családban nőttünk fel, milyen körülmények között élünk – Őmellette döntsünk és Hozzá térjünk.

Az estébe hajló program szentség-

imádással folytatódott. A résztvevők a kitett Oltáriszentség előtt vezetett elmélkedések, Istent dicsérő dalok és csend kíséretében mélyíthették el személyes kapcsolatukat Jézussal. Mély pillanatok voltak ezek minden jelenlévő lélek számára, amikor ki-k odaadhatta fájdalmait, örömeit, átadhatta magát Jézus szeretetének, megtapasztalhatta a Fiú gyógyító tekintetét, érintését, meghallhatta hangját, felismerhette a megtérés útját és folytathatta, vagy éppen újra elindulhatott reményének, hitének és szeretetének megkezdett zarándokútján.

Az esemény utolsó és egyben legmagasztosabb pontja a záró szentmise volt, melyet az egyházmegye püspöke, Lucsok Péter Miklós OP tartott. A püspök atya barátságos, megerősítő szavai méltó útravalóul szolgáltak a jelenlévő fiataloknak. „Jézus szeret titeket és mindent megtesz, hogy megtapasztaljátok a szeretetét. Jézus semmi mást nem akar, csak azt, hogy megtapasztaljátok, mennyire szeret benneteket a Mennyei Atya” – húzta alá többek között, majd felvázolta, hogy Isten jelenlétének megtapasztalásában a közösség, Jézus személyes tanítása, a szolgálat és a tanúságtétel segítenek.

„A barátnőmmel együtt részt vettünk a Forrás.itt Keresztény Ifjúsági Találkozó. Sok fiatal volt jelen Kárpátaljáról, és a határon túlról is érkeztek vendégek. Sokat énekeltünk, nagyon tetszett a gitáros zenekar. Volt szentmise is. Felejthetetlen élménnyel gazdagodtam” – osztotta meg érzéseit az egyik résztvevő. „Nagyon jó érzés volt megtapasztalni azt a csodát, szeretetet, ami körülvelt minket, jó volt közelebb kerülni a Mennyei Atyához. Mindig jó veletek együtt lenni és dicsőíteni az Istent. Köszönjük a lehetőséget!” – mondta egy másik fiatal.

A líceum díszterme kiürült a találkozó végével, de a szívek megteltek, a lelkek feltöltődtek, a fiatalok újult erővel tértek haza, hogy Isten szeretetének ne csak megtapasztalói, hanem hírnökei és továbbadói legyenek. A FORRÁS.ITT folytatódik!

Molnár M. Katalin
Fotók: Veritas.hu

Élmény + pedagógia = élménypedagógia

Ráadásul bibliai alapokon

Február elején a Munkácsi egyházmegye hitoktatóinak felejthetetlen élményben volt részüik. A gyönyörű környezetben elterülő színyáki lelkigyakorlatos házban Bányai Sándor és Demjén Izabella trénerök vezetésével fantasztikus hangulatú és rendkívül tartalmas bibliai alapú élménypedagógiai képzésben részt vehettek az arra jelentkezők.

A 26 lelkes résztvevő péntek délutántól vasárnap ebédig, mindent hátrahagyva játszott, nevetett, könnyezett, imádkozott, énekelt, rajzolt, épített, s mindezt együtt, egy csapatban, miközben tevékenyen elsajátította és kipróbálta az élménypedagógiára alapuló nevelés számos csínját-bínját.

A képzés pontos címe a „Megtanítalak téged az útra, amelyen járj.” (Zsolt. 32,8) bibliai zsoltármondat volt, mely keretet adott a tanfolyamnak. Az élménypedagógiai képzés során a résztvevők elsajátították azokat a képességeket, amelyek alkalmassá tehetik őket a gyerekek és fiatalok szociális kompetenciáinak fejlesztésére.

De mi is az a bibliai élménypedagógia? Nem kell bemutatni azt a jelenséget, hogy korunkban a virtuális világ uralkodik. Ez a jelenség, minden pozitívumával együtt új kihívás elé állítja az egyházi nevelést is. „Ehhez a munkához kíván segítséget adni a bibliai alapú élménypedagógiai képzés, mely eszközeinek használatával a résztvevők megtanulják, hogyan lehet akár igei üzenetet, akár egy-egy bibliai történetet vagy magát a keresztény szemléletet megfoghatóbbá, közvetlenebbé és elevenebbé tenni a gyerekek számára is. A gyermekek képesek lesznek arra, hogy az elméleti tudást gyakorlati cselekvéssé alakítsák.”¹

Szülőként, nevelőként és saját gyermekkori élményeinkből nagyon jól tudjuk, hogy felnőtt korunkban azok az értéket közvetítő tapasztalatok épültek be pozitívként, követendő példaként az életünkbe, amelyeket magunk is csináltunk, melyekben tevékenyen részt vettünk, és közben fejlődünk önismeretben és a másik emberhez, csoporthoz való kapcsolódásban.

A képzésen bőven volt alkalom arra, hogy a sokféle és sokszínű tevékenység közben megtanulják a résztvevők, hogyan lehet a gyerekek számára is az elméleti tudást gyakorlati cselekvéssé alakítani. A két tréner, Bella és Sanyi profi módon végezték ezt.

Mi magunk sem szívesen hagyjuk ott a komfort zónánkat, pedig annak biztonságos elhagyása alapja a fejlődésünknek. Márpedig, amíg élünk, fejlődünk – tartja a bölcs mondás, s ez a hitre is igaz. A hitre való nevelésben is tehát az élménypedagógia, annak, aki bevállalja, lehet egyfajta alternatív módszer.

„Olyan elmélet és gyakorlat, amely eltávolítja a tanulókat az iskolapadtól, kivezeti őket a való világba, hogy próbára tegyék értékeiket, tudásukat, meggyőződéseiket, interszónális képességeiket és kreatív gondolkodásukat. A folyamat során a csoport tagjai különlegesnek számító helyzetekben, de biztonságos, kontrollált körülmények között valós következményekkel járó tapasztalatokban részesülnek, és a megszerzett tudással maguk kísérleteznek, ahelyett hogy mások tapasztalatait olvasnák vagy hallgatnák, ők maguk felelnek saját tanulásukért.”²

Az élménypedagógiában tehát nem a szó szoros értelmében való tanítás zajlik, hanem a hitoktató facilitátorként van jelen a gyerekek között. A tudás forrása nem ő, hanem a gyermek saját tapasztalata, a facilitátor pedig segít a csoportnak és az egyes személyeknek fejlődni és tanulni, irányítja a tanulási folyamatot.

Nagy élmény volt a résztvevőknek mindezt a saját bőrükön megtapasztalni. A hétvége alatt ez a gyerekek hitoktatását segítő személyekből összeállt kis csapat egy családdá formálódott. A közös élményben eltűntek a magukkal hozott kognitív és szociális különbségek, és előtérbe került a közös cél, amiért összejöttek.

„Nagyon hálás vagyok először Istennek és mindazoknak, akik megszervezték és lebonyolították a képzést. Csodálatos embereket ismertem meg, akikkel öröm volt játszani, nevetni, tanulni, közösen imádkozni. Demjén Izabella, a Kalandok és Álmodások trénera, és Bányai Sándor, a Szakmai Műhely vezetője szívüket-lelküket beletéve vezettek minket végig a képzésen. Velünk van az Isten! Mindnyáján megtapasztaltuk! Istennek legyen hála mindenért!” – mondta köszönetképpen a képzés végén az egyik résztvevő. Bízunk benne, hogy lesz majd folytatás is.

¹ <https://www.kalandokeshalmok.hu/bibliai-elmanypedagogiai-kepzes-bemutatas/>

² <https://www.kalandokeshalmok.hu/elmanypedagogia/szemlelet/>

Molnár M. Katalin

Fotók: Demjén Izabella

„Legyünk a remény hírnökei”

Húsvét előtti lelkigyakorlat Sárosorosziban és Benében

A húsvét előtti lelkigyakorlat különleges lehetőségét kínálja a hívek számára, hogy elmélyítsék hitüket, megújítsák lelki életüket, és közelebb kerüljenek Istenhez. A lelkigyakorlat célja, hogy segítsen a híveknek a bűnbánatban, az elcsendesedésben és a belső megtisztulásban, hogy méltó módon készüljenek Jézus Krisztus feltámadásának ünnepére.

A sárosoroszi és a benei római katolikus egyházközségben 2025. március 18. és 20. között Rácz István atya meghívására György Alfréd kamilliánus szerzetes tartott lelkigyakorlatot, amely különös jelentőséggel bírt a jelenlegi háborús helyzetben. „A nagybőjti szentidő az mindig az Istenhez való fordulás ideje, önmagunkba való tekintés ideje is, ezért a lelkigyakorlatnak ez a szent helye is, feladata, hogy mindannyian picit magunkba tekintsünk” – mondta Alfréd atya.

A lelkigyakorlat első napján a remény volt a fő gondolat. Hogyan tudunk reményben élni, amikor a háború dúl? A remény üzenetét a Boldogságos Szűz Mária fogantatásának példáján keresztül adta át Alfréd atya, aláhúзва, hogy Szűz Mária a remény édesanyja, a remény hordozója. Nem azt kell kérdeznünk, hogy miért történik velünk mindez, miért kell átélnünk a szenvedést és a bizonytalanságot, hanem azt, hogy hogyan tudunk mindezzel megbirkózni?

Mária sem értette teljesen Isten tervét, de bizalommal mondott igent. Ez a példa arra tanít bennünket, hogy ne a miértekre keressük a választ, hanem arra, hogyan maradhatunk erősek és hűségesek hitünkhöz, hogyan találhatunk reményt a legnehezebb pillanatokban is.

A lelkigyakorlat második napjának témája a találkozásban rejlő reménység volt. Szent József példáján keresztül tanulhattunk a bizalom és a szeretet erejéről. Szent József, aki „igaz ember volt”, az ő példája arra tanít bennünket, hogy kapcsolatainkat a bizalomra és a szeretetre építsük. A mai világban, ahol folyamatosan zaj vesz körül minket, egyre nehezebb a valódi csend megtapasztalása, pedig csend nélkül nincs bizalom és remény. József meghallgatja Máriát és csendes társa lesz. A csend segít abban, hogy valóban odafigyeljünk egymásra. A béke a csendből születik meg. Ha naponta csupán 5 percet szentelünk másokra, 5 percet önmagunkra és 5 percet Istenre, az már 15 perc, amely közelebb visz bennünket a békéhez. Egy év alatt ez 5400 perc csendet és békességet jelent. Nem világmegváltó csodákra van szükség, hanem arra, hogy a szívünk mélyén elhallgassunk, meghallgassunk és elmélyüljünk.

A nagybőjti lelkigyakorlat harmadik napjának fő gondolata az a remény volt, amely Jézus keresztye alatt is jelen van. Mária ott áll Fia keresztye alatt, szemléli és elszemvedi, ahogyan el kell engednie Őt. Jézus azonban a legnagyobb fájdalomban is gondoskodik édesanyjáról: Szent János apostolra bízta őt. Ez a jelenet rávilágít arra,

hogy az emberi életben milyen fontos a gondoskodás és az egymásra való odafigyelés. Amikor egy szeretettünk szenved vagy távozni készül, nehéz elengedni, és sokan nem is tudják, kire hagyhatják szeretteiket. Jézus példája arra tanít, hogy bízni kell, és elfogadni a gondoskodó szeretetet, ahogyan Mária is elfogadta János támogatását. De ez a gondoskodás kölcsönös: nemcsak Máriára bízta Jánost, hanem Jánosra is Máriát. Ahogyan Mária elfogadta János gondoskodását, nekünk is meg kell tanulnunk elfogadni a szerető törődést – legyen szó idős szülőkről, akiknek szükségük van gyermekeik segítségére, vagy épp a háború miatt magukra maradtokról, akik a közösség gondoskodására szorulnak.

A lelkigyakorlat során a hívek lehetőséget kaptak arra, hogy megnyissák szívüket Isten felé, és megerősödjének hitükben. Az imádság, az elmélkedés és a közösségben való részvétel segítette őket abban, hogy a háború borzalmai ellenére is megőrizték lelki békéjüket. Megtapasztalták, hogy a legnagyobb szenvedésben is van fény, a legnagyobb csendben is van vigasz, és a legmélyebb fájdalomban is megszületik a remény.

Hiába Krisztina

Rendhagyó Új élet Krisztusban kurzus Nevetlenfaluban

„A kurzus elmélyített a hitemben és erőt adott a minden napokhoz. Úgy érzem, hogy olyan alapokat adott, amelyek segítenek jobban megbirkózni a kihívásokkal, és mélyebb értelmet adnak az élethelyzeteknek.”

„Csodálatos érzés, hogy nem vagyok egyedül! Tudom, hogy van egy erő, amely mellettem áll, és mindig jelen van, erőt és nyugalmat ad a nehéz pillanatokban.”

„Úgy érzem, hogy a napokban megélt tapasztalat segíthet abban is, hogy a másokkal való kapcsolataimban is erősebben legyen jelen a bizalom és a szeretet.”

Néhány benyomás a sok örömmel, békével, újrakezéssel, megteréssel teli szív szavaiból, melyeket a február 10. és 16. között tartott Új élet Krisztusban kurzuson résztvevők mondtak. Nevetlenfaluban, a Római Katolikus Óvoda épületében rendezték meg a programot, mely ez alkalommal új, ún. bejárós formát öltött. A több, mint 60 résztvevő, helyiek és a szomszédos településeken élők, római katolikusok, reformátusok és görögkatolikusok, fiatalok és idősek, hat estén keresztül találkoztak, hogy megálljanak, Istenre figyeljenek és mélyebben megismerjék, megtapasztalják Őt.

Az Új élet Krisztusban lelkigyakorlat egyszerűen csak Jézusról és az Ő örömhíréről szólt, kinek-kinek a saját életéről, amit Isten gondviselő szeretete tervezett el. A színes előadások, imák, énekek, gyakorlatok és közös megtapasztalások erősítették a jelenlévők hitét, és lehetőséget adtak nekik, hogy életüket szorosabbra fűzzék Krisztussal.

„Megmondom őszintén – osztotta meg az egyik szervező, – hogy a szolgáló csapat a harmadik nap után elfáradt egy kicsit. Azt gondoltuk, hogy a résztvevők is elfognak fáradni, de nem így történt. Ők nagyon kitartóan és lelkesen jöttek. Többen mondták, hogy alig várják az este 5 órát, mert a mindennapi útravaló – azok a szentírási lgeszakaszok, melyek az előző esti témához kapcsolódnak – egész nap segíti őket, és így nem zökkennek ki a kurzusból. Ez nekünk is nyitott, vágyakozó hozzáállást és erőt adott a folytatásra.”

„Külön öröm volt – mondta egy másik szervező tag – hogy a lelkigyakorlatot vezetőik nagyon őszintén tettek tanúságot az életükről, a hitükről, és a Szentlélek bennünk való működéséről. Ez a légkör megnyitotta a résztvevők szívét is, annak ellenére, hogy mindenkit ismertünk, hiszen falubeliek, szomszédok, rokonok voltak, vagyis akár „Názáretben” is lehettünk volna, de mégsem ott voltunk.”

„A kurzus kulcsa a nyitottság volt – mondta az egyik résztvevő, – melynek köszönhetően ki tudott áradni a Szentlélek. A lelkigyakorlat azt üzenté, hogy teljesen adjuk át életünket Krisztusnak, majd találjuk meg azt a közösséget, ahol keresztény hitünkben erősödhetünk és fejlődhetünk. Hiszem, hogy minden résztvevő lelkében megerősödött, hite új életet, értelmet kapott a kegyelem által.”

Az együtt töltött hét után mindenki nagy hálával a szívében tért vissza a mindennapjaihoz, melyek azonban már mások lettek, mint korábban voltak: fénnel, szere-

tettel, bizalommal töltődtek meg. A résztvevők köszönetet mondtak az Úrnak, a szervezőknek és egymásnak minden kapott kegyelemért. Lehetőségük volt arra is, hogy az Úr lelkekben történő működésének gyümölcseit meg is osszák. Közöttük volt Evelin is, aki a következő szavakkal fejezte ki köszönetét.

„Bár megkereszteltek, nem nevelkedtem keresztény családban, így évekig nem gyakoroltam a hitem. Anyósom azonban nagyon vallásos, erős hitű asszony volt, általa, és a két évig tartó betegsége által én is közelebb kerültem Istenhez. Három hónapja szólította őt magához az Úr. Fontos szerepe volt az életemben. Megtanultam, hogy ne a miérteket keressem az életemben. Hálás lettem, és erőt kaptam a legnehezebb helyzetekben is, amelyektől félttem.

A gyász és a hiányérzet viszont kezdte felemészteni a mindennapjaimat. Tanácsolták, hogy menjek el egy lelkigyakorlatra. Az Úr csodásan működik, lehetőségem is nyílt rá, hogy részt vegyek ezen a kurzuson. Nem tudtam, mire számíthatok majd, csak éreztem, hogy mennem kell! Az első lge, ami a táblára kitűzött borítékban volt, nagyon megérintett: Íme tenyerembe rajzoltalak Téged. Megéreztem, hogy mennyire fontos vagyok Isten számára, Ő gondot visel rám. Az alkalmakat minden nap nagyon vártam. Szerető környezetben éreztem magam, ahol mindenkinek épp olyan fontos, hogy át tudja adni Istennek a bűneit, mint nekem. Ami a legmélyebben megérintett, az az érzésem volt, hogy lábam szinte a földbe gyökereztek, és fehér köd hömpölygött a szemem előtt. Minden megszűnt körülöttem, csak az ima erejét éreztem. A Szentlélek nagyon megérintet, és egy hangot hallottam, anyósom hangját: örülök, hogy itt vagytok drága gyermekeim!

Hálás vagyok mindazoknak, akik által létrejött ez a kurzus, egy ilyen áldott alkalom a közösségünkben! Sok lelki erőt és bátorságot kaptam ahhoz, hogy az életem valóban egy Új Élet Krisztusban lehessen!”

Szöveg: a szervezők és résztvevők írásai alapján

Fotók: a nevetlenfalui József Nemzedék

„A szolgálat a legjobb befektetés”

Beszélgetés Majnek Antal OFM nyugalmazott püspökkel

Antal atyát nem kell bemutatni a kárpátaljai híveknek, hiszen a sokéves, áldozattal végzett szolgálata alatt mindenki megismerhette őt. Az Új hatás hasábjain is sokszor olvashattuk szavait, írásait. Az alábbiakban abból a beszélgetésből közlünk részleteket, amit a Szemlélek alkotói közössége készített vele a háború harmadik évfordulóján.

„Isten dicsőségére és az áhított béke reményében vállaltam ezt a beszélgetést. Ezekkel a szavakkal kezdődött a beszélgetés. (...)”

– A három év alatt mennyiben változott az emberek hite?

– A zsúfolt templomokat nézve régen látszatra nagy volt a buzgóság. Sokan voltak a hívek és lelkesek, én mégis azt mondom, hogy az itt maradottak hite edzettebb, mélyebb, csöndes, békés, szeretetteljes. Egymásra figyelő és egymással törődő hit ez, mert együtt élünk át minden bajt. Imádkozunk azokért, akik bajba kerülnek, de konkrét segítséggel is jelen vagyunk. Nemrég beteg lett egy asszony, akinek csak Kijevben menthették meg az életét. Itt nincs biztosítás, és rengeteg pénzt kérnek a kórházakban, forintban milliókról beszélünk. Megható volt látni az összefogást, pláne úgy, hogy ez az asszony nem is a mi egyházunkhoz tartozott.

– Ön mennyire van jelen a karitatív munkákban?

– Amikor több mint 35 éve ferences szerzetesként idejöttem, nagy szegénység volt Kárpátalján, és üresek voltak a boltok. Mindig teli autóval jöttem vissza Magyarországról, a barátok ruhát, élelmiszert, szent könyveket küldtek. Szegény vámosok fogták a fejüket, mit csinálnak velem – imádkozom is értük, mert mindig átengedtek. Mulatságos eset volt, amikor az egyik zsák alján képes biblia lapultak, melyeket akkoriban tilos volt behozni. A ravasz vámos persze épp abba a zsákba nyúlt bele, ahol a törölközők alatt ezek voltak. Nézte, nézte a könyveket, aztán megkérdezte: „Kaphatok egyet a gyerekeimnek?”

Azóta is segítetek, ahol tudok. A nyugdíj például olyan alacsony, hogy lehetetlen megélni belőle. Az idősök 25 ezer forintnak megfelelő összeget kapnak havonta, így ha a Magyarországra szakadt gyerekek nem segítik az idős szülőket, a Szent Antal-perselyből próbálunk pótolni.

– Egészen új lelkipásztori feladatokkal kell szembesülni...

– A hívek között nincs félelem, csodálatos megtapasztalni, milyen nagy ereje van a hitnek. De hatalmas lelki sérüléseket kell gyógyítanunk most és majd a háború végétével is. Sokan emlegetik, hogy a háborút tízszeresen meg kell bosszulni. Nyílt titok, hogy egyre több helyen fölfegyverzik a lakosságot. Ha az indulatokat nem gyógyítják, a rendőrség sem tud úrrá lenni a burjánzó feszültségeken. A

papoknak az eddiginél is hangosabban kell arról beszélniük, hogy Isten a megbékítés, a megbékülés Istene, nem a bosszúé. A megbocsátást először a szívünkben kell gyakorolni, majd a családukban, a tágabb környezetünkben és az egész országban.

– Márpedig megbocsátani nem könnyű, pláne ekkora fájdalmakat...

– Nehéz hallgatni azokat, akik megfordítják az igazságot, illetve nekünk, akik a tényeket látjuk, halljuk a szemtanúktól. Az ellenség a földdel egyenlővé teszi azokat a falvakat, ahol az orosz katonák orosz nyelvű testvérei élnek. Sírnak ott az öregek, és nem értik, miért bombázzák az embereket, akik eddig jó kapcsolatban voltak egymással. Azt kérdezik: ki uszította össze az embereket? Miért kell utálni a szomszédot? Ki húz ebből véres hasznót? És kinek áll érdekében, hogy Ukrajna férfilakossága meghaljon?

– „Hogy engedheti ezt Isten?” Mit lehet erre a kérdésre válaszolni?

– Ez ősidők óta tipikus kérdés. Nagyon kell vigyázni a válasszal, az ember ne próbáljon rögtön magyarázatot adni, először inkább hallgasson, meghallgasson, és még mindig csak hallgasson. A fundamentum az, hogy a Gondviselő Atya ránk bízta a Földet. Isten csak jót teremtet, ő nem tud nem szeretni, tehát semmilyen bajt ne fogjunk rá. Miért ölte meg Káin Ábelt? Miért ölik egymást azóta is a testvéreink? Miért engedtek a gyűlölködés szellemeinek Ruandában, Jugoszláviában, és most itt, nálunk is? A gyűlölet mellé már csak egy gyufaszál kell, és valamilyen ürüggyel elindul a háború. Biztos vagyok benne, hogy addig nem lehet béke, amíg az emberek nem akarják.

Úgy látszik, ehhez jobban össze kell törni, még több véráldozat, szenvedő anyuka, özvegy feleség, gyászoló szülő kell. De tudom, hogy növekszik a békét akarók száma, és remélem, hogy ez megtérésre fog vezetni sokakat. Ha majd megértik, hogy nem a fegyverekben vagy a politikásokban kell bízni, hanem egyedül az Istenben, akkor tud Ő segíteni nekünk – ezt mondja a 2Kor 20 is.

– Hogy viselik a férfiak a helyzetet?

– Nem lehet általánosságban beszélni, mindenkinek nehéz. Sokan már a háború előtt külföldön dolgoztak, ők nemigen jöttek haza, és három éve nem tudnak hazalátogatni. Mások a háború első napjaiban elhagyták Ukrajnát. Az itt maradottak egy részét behívták, másik részük – akik a háború elején elmulasztották a regisztrációt – ott-hon van. Ők a saját lakásukba bezárva élnek, furcsa házi őrizetben. Sokuk három éve nem lépett ki az utcára, mert könnyen lehet, hogy amint kilépnek, ott terem egy mikrobusz, ami minden kérdés nélkül elkapja és viszi őket.

Akár a hatvan évhez közel állókat is. A bujkálók elfogásáért az elfogónak jutalom jár, emellett az elfogott-

nak tetemes büntetést is fizetnie kell. A nagyvárosokban – az óriási választékkal rendelkező nagyáruházakban – sok gazdag férfi jár-kel békésen. Ők vajon hogyan élhetnek szabadon? Erre sokféle válasz van, és furcsa érzések születnek az emberben... Iszonyú igazságtalanság van a Földön: egyes férfiak luxusautókban ülnek, a kórházak pedig tele vannak sebesült katonákkal. Egyre erősebben kell imádkoznunk.

– Könnyebb út a menekülőké?

– Hogy mi a könnyebb út, senki nem tudja. Sokszor fölteszik nekem a kérdést, melyik a keresztényibb viselkedés: parancsra bevonulni, fegyvert fogni és védeni a hazát, vagy biztonságos helyen meghúzódni, dolgozni és várni a háború végét. Nem szeretnék az éppen aktuális érzelmeim szerint válaszolni, bár abban biztos vagyok, hogy nekünk, keresztényeknek más háborút kell vívni, más fegyverekkel – a teljes győzelemért! Ebben nagy példaképeim Tours-i Szent Márton, Assisi Szent Ferenc és Mahatma Gandhi. Egyik oldalt sem akarom megítélni, ezt a kérdést átadom az Úristennek, aki látja a szíveket. Mindenki gondolja át a helyzetét, imádkozza meg, hallgasson a szívére, a lelkiismeretére, a család jó tanácsadóira. Kimenekülni sem veszélytelen, hiszen olyan erős kerítés és határvédelem, mint amilyen ma van, még a Szovjetunió legnehezebb napjaiban sem létezett.

Persze ismert a lefizetéses módszer, de mi a garancia arra, hogy a sok tízezer dolláros díj lerovása után a menekülő átjut a határon? A munkával kint rekedt férfiak itt maradt családjainak sem könnyű. A látogatni induló aszszonyok sokszor alig férnek föl a vonatra, az autókkal meg előfordul, hogy nyolc órát kell állni a magyar határon. Nem az ukrán, hanem a túloldalon... Hogy miért van ez, senki sem tudja. Annyiszor jeleztük már a hatóságoknak, de hétvégeként, amikor egyébként is olyan drága a családdal tölthető idő, fájdalmas a határon vesztegelni a látszólag semmiért.

– A háborúban az emberek folyamatosan híreket olvasnak?

– Sajnos igen. Ha valaki elkezd panaszkodni, hogy rosszul alszik vagy lelki problémái vannak, az első kérdés mindig az, hogy mennyit hallgatja és olvassa a híreket... Érdemes ezt minimálisra csökkenteni, és nem csupán a hírekre koncentrálni. Én csak a szalagcímeket olvasom, ritkán megyek bele a részletekbe, úgyis hallom a hívektől a többi. Az én feladatomban az, hogy a megbújó kis virágokat és azok illatát fölfedezzem ebben a fagyos, rideg, hideg világban, és megmutassam másoknak. Észre kell vennünk, hogy kisüt a nap, melenget, és vannak már rügyek, lesznek hajtások. Aki tud erre figyelni, az előre megtapasztalja Isten országának győzelmét.

– Mennyire nehezek a mindennapok?

– A falvakban egyre több helyen visszatértek a fatüzelésű kályhákra. Boldogok, akik nem dobták ki a cserépkályhákat vagy a konyhai kis kályhákat – utóbbiakat sokan a kert sarkából, több évtized után vitték vissza a

házba. Most éppen van áram, de a három év alatt sokszor nem volt, néha öt-hat órán keresztül sem.

Hála a külföldi segítőinknek is, kaptunk akkumulátorokat és invertereket, így a közel hatvan intézményünk – gyermek- és időotthonok, plébániák – áramellátását ki-maradás esetén is biztosítani tudjuk. Karításcsoportunk pár hónapja a front közelében bajbajutottak után kutatott. Az egyik helyen azt a jelzést kapták, hogy a faluban felesleges tovább keresni, már mindenki elment. A csoport mégis továbbment, és találtak egy istállót, amelyből fény szűrődött ki: egy sérült bácsi Zsiguli-akkumulátor segítségével, apró lámpával világított. Ő ott, az istállóban várta a halált. Hála Istennek, a halál helyett az élet jött, mert megsegítették a mieink.

– Ön mit él meg a mindennapokban a háborúból?

– Végtelen szomorú az üres utcákat látni! Nincsenek emberek, még fiatalok sem, pedig régen tele volt a falu sétáló fiatalokkal. Az autók sofőrjei mind nők, nyugdíjasok vagy dúsgazdag férfiak. És nem lehet úgy közlekedni, hogy az ember ne találkozzon ellenőrző posztokkal. A katonák az összes autót megállítják és átvizsgálják. Ha tízszer megyek arra egy nap, akkor tízszer kell megállni és kinyitni a csomagtartót, hogy nem viszek-e a határon átszökni próbálkozókat. Régebben előfordult, hogy méltatlankodtam, de megbántam, mert a következő átvizsgáláskor már az iratokat is elkérték... Elhatároztam, hogy inkább örzöm a békét: próbálom a rosszat a szeretettel legyőzni magamban és bennük is. Jó látni, hogy a mosoly még náluk is mosolyt fakaszt! Hiszem, hogy békésen és örömmel a jót visszük győzelemre mindenhol. Bárcsak így volna a háborúban is! Hiszem, hogy a Föld nem az erőszakosoké, hanem a szelídeké lesz, csak a Szeretet Istene győzhet.

(...)

– Ön 1989 óta Kárpátalján szolgál, pedig eredetileg csak két-három évre ment ki. Miért van még mindig ott?

– Ez a kérdés bennem is többször felmerül, amikor rosszul vagyok, márpedig ez mostanában gyakran előfordul. A püspökségről is azért kellett lemondanom, mert mindenféle bajok jöttek. Az egyik szememre trombózt kaptam és félig megvakultam, de örülök, hogy a másikkal még látok. De rendetlenkedik a vérnyomás, a gyomor, van érszűkület, fejfájás, és sorolhatnám még... De csodálatos az Úristen, mert ha békét akarok Vele, magammal és másokkal, akkor hihetetlen erőt ad felállni, elkezdni és elesés után újra felállni. És ezekben az újra nekilendülésekben annyi szeretetet kapok! Megtapasztaltam, hogy a szolgálat a legjobb befektetés: az ember odaadja a szeretetét, a képességeit, talentumait, és többszörösen visszakapja őket. Mert Jézus komolyan gondolta, hogy amiről érette lemondunk, azt százszorosan visszakapjuk. (...)

Forrás: Békés Erika interjúja, Szemlélek 2025. 02. 24.

<https://szemlelek.net/az-itt-maradtak-hite-edzett-majnek-antal-volt-munka-csi-puspok-a-haborurol>

„Célom, hogy az evangéliumot örömhírként hirdesse”

Interjú Snep Román atyával

2025 áprilisában töltötte be 50. életévét, ugyancsak idén júliusban pappászentelésének 25. évfordulóját is ünnepli. Nagy dátumok, fontos események. Ezért kerestük fel Snep Román atyát, aknaszlatinai plébánost, hogy meséljen jelenlegi szolgálatáról, életének fontosabb pillanatairól, múltbeli élményeiről. Szívesen válaszolt kérdéseinkre.

– Mit jelent számodra ez a 2025-ös, nem csak az Egyházban, hanem a személyes életedben is jubileumi év?

– A háború miatt nem annyira gondolkodtam még ezen. Inkább a hívek, az egyházközség mindennapi nehézségeire koncentrálok. Tudom, hogy 50 éves leszek, de nem érzem. Talán fontosabb számomra az, hogy a papságomnak a 25. évfordulója lesz most nyáron. A születésnapom a nagybőjtre esik, ezért nem tervezek nagyobb ünnepséget, csak csendesebbet, szentmisében hálát adva minden ajándékért, az elmúlt évekért. Az ezüstmise alkalmából úgy gondolom, szélesebb körben gyűlünk majd össze, ahol alkalom lesz talán a születésnapom megünneplésére is egyben.

– Menjünk vissza az időben 25 évet. Milyen jelmondatot választottál pappá szenteléseden? Hogyan kísért téged szolgálatodban ez a jelmondat?

– János evangéliumából vettem: „Az örök élet pedig az, hogy megismerjenek Téged, az egyedül igaz Istent, és

akit küldtél, Jézus Krisztust”. (Jn 17,3) Az élethivatásom az, hogy megismerjem és megismertté tegyem Krisztust és az evangéliumot. Ennek a titka annyira mély, felfoghatatlan, hogy egy egész életünk, egy egész örökkévalóságunk van arra, hogy Isten megismerésében elmerüljünk. Sosem mondhatjuk azt, hogy most már eléggé megismertük Őt. Ez az ember számára kimeríthetetlen. A szemináriumban, a papi szolgálatom során ennek feltárása az imádság, a hívekkel való kapcsolat által történt, történik. Nem egyedül kell ezt megélni, hanem van egy egész egyházközség, akikkel együtt ismerjük meg az Istent, közösségben a püspökök testületével és a Szentatyával.

– Az elmúlt évtizedekben mennyire változott meg az Egyház, az egyházközség?

– Mindig változik. Újabb generációk jönnek. Változnak az igények, a felfogás, a technikai események, a körülmények. Ugyanúgy mi is változunk a világgal. Ami továbbra is változatlan marad: az, hogy nekem, mint lelkipásztornak, továbbra is személyes kapcsolatban kell lennem a közösséggel, a hívekkel. Régebben könnyebben összejöttek az emberek hittanórára, programra. Manapság az ember egy kicsit közömbössé vált, persze most is

vannak, akik érdeklődnek és kérdeznek, akik igénylik a személyes kapcsolatot.

– Felső-Tisza-vidéken születél és most ott is szolgálsz. Könnyebben alakulnak ki a személyes kapcsolatok egy ismerős helyen? Egyébként korábban hol szolgáltál?

– Először Munkácson voltam káplán. Onnan jártam ki Szolyvára. Majd 2001 és 2005 között Rahóra kerültem, a környéken hat egyházközséget láttam el. Azután Csapra kerültem, de Ráton éltem, ami egy nagyon kedves hely számomra. Ott kilenc évig voltam. 2014-től 2019-ig Munkácson és a környező településeken szolgáltam. 2019 óta pedig itt vagyok Aknaszlatinán, ahonnan kijárok Nagybocskóra, Gyertyánligetre. Ezenkívül besegítek Mankovics Sándornak, a rahói plébánosnak, ezért még Terebesen is szolgállok.

Kerekhegy, ahol születtem, valóban közel van Aknaszlatinához, sok kerekhegyi lakik itt, könnyen megértem a mentalitásukat. De elmondhatom, hogy minden helyemen megtaláltam a hívekkel való kapcsolatot. Mindenhol voltak zárkózottabb és nyitottabb emberek is. Ugyanúgy itt is. Most az a helyzet, hogy nagyon sokan elvándoroltak. Nem csak a háború miatt, már előtte is, amikor megszűntek a munkahelyek. De akik itt maradtak, azokkal jól lehet alakítani és építeni a kapcsolatot.

– Kivándorlás, covid, háború... Mondhatjuk, hogy ez az időszak nagy kihívás a lelkipásztor életében is?

– Bizony, nagy. Nehéz így tervezni. A statisztikák nem mutatnak pozitív tendenciát. Csak néhány keresztelés van évente, temetés pedig egyre több. Ez valóban nagy kihívás. Nem tudjuk, milyen lesz a jövő. De most az a fel-

adatunk, hogy akik itt maradtak, azok számára legyen jó lelkipásztor, azokkal foglalkozzam, velük tartsam a kapcsolatot.

– Mi a legfontosabb kapaszkodó ilyenkor egy pap életében?

– A szentségi élet. Az imaélet, amit nem szabad elhanyagolni a nehéz helyzet ellenére. A sok negatívumnak nem szabad felőrlőnie az imaéletet. A szentmise is ugyanúgy kapaszkodó egy pap számára, mint a hívek számára is. És a papi közösség. Tartjuk a kapcsolatot egymással, a püspök atya is szervez számunkra találkozókat és az esperesi kerületen belül is igyekszünk összetartani, keressük a kapcsolatot egymással.

– Említetted, hogy nehéz előre tervezni, mégis, milyen céljaid, elképzeléseid vannak így 50 évesen a következő évekkel, évtizedekkel kapcsolatban?

A személyes életemben az a célom, hogy fussam végig a pályát, ahogy Szent Pál apostol is mondta. Célom, hogy megmaradjak Krisztus szolgálatában, folytassam lelkesedéssel a szolgálatot, az evangéliumot örömhírként hirdessem.

– Ki tudnál-e emelni egy-két olyan emlékezetes pillanatot, amelyek fontosak voltak a papi életedben?

– Nagyon jó volt Csapon, majd később Munkácson is a felnőtt hittancsoport. Sok erőt adott, amikor együtt tanulmányoztuk a Szentírást, együtt imádkoztunk. Most Aknaszlatinán is igyekszem ezt beindítani. Amikor idekerültem, megpróbáltam végig látogatni a híveket. Az is jó volt: együtt imádkoztuk a rózsafüzért a Mária-szobornál, de sajnos a covid és a háború miatt ez abbamaradt.

– Ha van egy fiatal fiú, aki érdeklődik a papi szolgálat iránt, akkor mivel tudod őt biztatni arra, hogy érdemes ezt a hivatást választani?

– Azzal tudom biztatni, hogy a hivatást Krisztus kínálja, aki nekünk örök életet ígér, és azt be is fogja teljesíteni. Ő hűséges, nem fog megcsalni, mindig mellettünk lesz. Legfeljebb mi távolodhatunk el Tőle, de Ő mindig mellettünk marad. A világban lehet csalódni, a barátokban is lehet csalódni, sőt a szülőkkel is megvan sokszor a konfliktus, de az Úr Jézus mindig hűséges barát marad.

Fehér Rita

„Csak úgy érdemes, ha hitelesen végezzük a szolgálatot”

Egy sokoldalú, lelkes, tevékeny, mégis egyszerű egyházközségi taggal, Bárdos Istvánnal beszélgettünk, aki tanári pályája mellett hitoktat, áldoztat, a Kárpátaljai Magyar Nagycsaládos Egyesület és a Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség alapító tagja. Ezen kívül remek idegenvezető, és a beregszászi Keresztény Értelmiségiek Szövetségének alelnöke.

– Mindenképpen olyan közegben szeretsz lenni, ahol szellemi értékek vannak jelen. Ezt jól látom?

– Valóban, a Gondviselés sokféle feladatot bízott rám. 1986-ban megnyílt a kishatár. Az azt követő években a „peresztrójka” időszakát élhattuk meg. Közben nagyon sokan elvándoroltak és azok nyakába szakadt a sok feladat, akik maradtak. Sosem én választottam feladatkört, sosem én akartam lenni valaki vagy valami, hanem engem találtak meg a feladatok. A sors néha a közösségek élére állított. Minden feladatomat, amelyeket a közösség és a Jóisten bízott rám, lelkiismeretem szerint igyekszem végezni.

– Gyerekektől, fiataloktól hallottam, hogy nem csak a hittanórán, de tanárként is vállalod világnézetedet.

– Negyven éves pedagógusi gyakorlatom van. Olyat már hallottam, hogy nem csinálta meg valaki a házi feladatot, vagy nem tanulta meg a leckét, vagy otthon hagyta a könyvét, de olyan sosem volt még, hogy valaki nem szereti a fizikaórát. Valóban, ha az ember kiáll egy közösség elé, akkor az egyben tanúságtétel is. Akár gyerekek, akár felnőttek előtt nyilatkozunk meg, akaratlanul is a legbelsőbb mivoltunkat tárjuk fel, és ez lehet egy tanúságtétel. Ha 45 percen át csak számokkal foglalkozunk, az fáraszt. Két agyféltekünk van, az egyik a számokat szereti, a másik az irodalmat. Ezeket az egy, másfél perces átkapcsolódásokat néha arra használom fel, hogy tanúságot tegyek. Például beszélek a gyerekeknek arról, hogy jó közösséghez tartozni, de akár arról is, hogy hogyan kell elutasítani, ha cigarettával vagy alkohollal kínálnak. Mindenféle téma szóba jön, tanítványaim bármilyen

kérdésére válaszolok. Tanítom a gyerekeket arra, amit én magam is vallok.

Nagy szerencsém volt, hogy mind a négy nagyszülőmet ismertem. Ez egy erősebb pillér annál, mintha csak kettőt-hármat ismertem volna. Tudtam, hogy mi az, amit át akartak örökíteni. Az apai nagymamám például a precíziséget. Amikor megkért, hogy sepregessek fel, akkor az utolsó morzsáig mindent fel kellett ügyeskednem a lapát-ra. Az anyai nagymamám munkácsi volt. Ővele a nagyszülői szeretetet éltük meg. Ritkábban találkoztunk vele, de amikor együtt voltunk, közösen társas játszottunk, együtt főztünk, sétáltunk a Latorca partján, horgásztunk. Én is igyekeztem a gyerekeimnek boldog gyerekkort biztosítani.

– A tanítványok mellett négy saját gyermeked is van. Most már unokáid is vannak. Hogyan sikerült nekik átadni azt az életérzést, ami benned van?

– A gyermekeim felnőttek, már a legkisebb is betöltötte a 18. életévét. A legnagyobb érték, amit kaphattak tőlünk, az a hit. Nincs az a pénzösszeg, ami ezt pótolhatta volna. Megkapták azt a családi szeretetet, ahova bármikor visszatérhetnek. Az erős családi háttér, az elkötelezettség, az egymás segítése az emlékeikben gyakran megjelenhet. Ők is ezt próbálják átadni saját gyermekeiknek.

– Évek óta áldozatsz a beregszászi római katolikus templomban. Mit él át egy akolitus a szolgálata során?

– Az első érzésem ezzel kapcsolatban a méltatlanság. Az ember megérinthati Krisztus testét. Csak úgy érdemes, ha hitelesen végezzük ezt a szolgálatot. Volt egy pap ismerősöm, akitől megkérdeztem, hogy jó-e papnak lenni. Erre azt válaszolta, hogy jó papnak jó lenni, nem jó papnak nem jó lenni. Ez megmaradt bennem. Áldoztatni is felemelő érzés, ha hiteles életpálya van a háttérben. A gyerekek is szokták kérdezni, hogy jó-e tanárnak lenni. Erre ugyanez a válasz. Meg azt is szokták kérdezni, hogy hogy bírtam ki ezt a negyven évet tanárként. A válaszom nagyon egyszerű: nekem mindig nagyon jó tanítványaim voltak. A tanítványaim, hittanosaim csiszolatlan gyémántok. Még az a leghuncutabb gyerek is azért viselkedik úgy, ahogy, mert fel akarja hívni magára a figyelmet, hogy foglalkozzanak vele. Ez az a bárány, aki elcsatapult, és a Jó Pásztor utána megy.

– Ha már a pásztorról van szó, nemrégiben kaptad meg a Pásztor Ferenc-díjat, mellyel a Beregszászi Római Katolikus Egyházközségben végzett szolgálatodat ismerték el. Hogyan fogadtad?

– Meglepett. Legtöbbször én írtam a Pásztor Ferenc-díjasok laudációját, és abban az évben nem kértek fel erre a feladatra. Azt gondoltam, hogy akkor biztosan elmarad a díjátadó. Nagy meglepetés volt, hogy éppen nekem ítéltek a díjat. Azért értékes, mert egy attól a kis közösségtől kaptam, amely a legjobban ismer. Ez olyan volt számomra, mint amikor a maratonfutóknak vizet nyújt a szurkoló közönség. Az a két-három korty sokat jelent.

Mindig is aktívan részt vettem az egyházközség életében. Nem volt könnyű. A szovjet korszakban születtem

és nőttem fel. A rendszerváltás idején már körülbelül 30 éves voltam. Akkor nyílt ki számomra a világ, akkor tudtam külföldre menni, akkor kaptam cserkészképzést, akkor alakult a Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség és cserkészcsapatunk is, és a hittanórák is akkor indultak el. 1989-ben Paskai László bíboros kárpátaljai látogatása után lendült fel az egyházi élet. Három ferences kezdte el missziós tevékenységét Nagyszőlős környékén: Majnek Antal, Zatykó László és Radics Dávid atya. De a jezsuitáktól is akkoriban érkezett Bohán Béla atya, a domonkosoktól pedig Dióssy Géza Kornél atya. Beregszászban Lániczky István volt a plébános abban az időben, aki idős volt, de viszonylag tevékeny. Én szombatonként elmentem a nagyszőlősi ferencesekhez hittanra, szerdánként pedig Munkácsra Kornél atyához, aki felnőtt hittant szervezett. Így tapasztaltam meg az élő hitközösséget, amelyet megpróbáltam Beregszászba is elhozni. Itt helyben is szerveztem egy hittancsoportot, csibekórust, próbáltam egy kisebb együttest összehozni. Aztán beválasztottak az egyháztanácsba. Megszerveztük a ministrálást, aminek köszönhetően 15-20 ministráns volt Beregszászban. Ez a létszám most teljesen megcsappant a háború következtében.

– Eltelt sok év, és bebizonyosodott a te életedben is, hogy érdemes az értékek mellett kitartani. Most jelenleg hol tart a te Istennel való kapcsolatod?

– A magyar nyelvben az Isten szó azt az ideát jelenti, amelyhez nekünk igazodnunk kell. Balgaság lenne elutasítani azt a szeretetet, mely az Istentől jön. El se tudom képzelni nélküle az életet. Beleszülettem a vallásba. Úgy vélem, hogy a parancsok szabadabbá tesznek. Volt egy olyan kísérlet, amikor egy óvodánál lebontották a kerítést és figyelték, hogy a gyerekek hogyan fognak viselkedni. Az óvodások nem szaladtak ki az útra, hanem beszükültek az udvar közepére és ott érezték magukat biztonságban. Amikor a kerítést visszahelyezték, akkor a gyerekek újra betöltötték az egész udvart. Számomra is a parancsok, habár kerítésnek, akadálnak tűnnek, mégis megadják azokat a kereteket, amely között kiteljesedhetünk.

Fehér Rita

Pásztor Ferenc szent életű lelkipásztor volt, akit 1949 márciusában hurcoltak el Szibériába, ahol 1951-ben életét vesztette. A beregszászi egyházközség azóta is őrzi emlékét. Az utóbbi években két emléktáblát is avattak a tiszteletére, kollégiumot, közösségi házat és alapítványt neveztek el róla, szobrot állítottak neki, valamint megalapították a Pásztor Ferenc-díjat, amelyet olyan személynek ítélnek, aki áldozatos munkát, szolgálatot vállalt az egyházközségért.

„Mindig van remény, mindig van lehetőség az újrakezdésre”

Megkértünk kamaszkorú fiataljaink közül kettőt, hogy tudnának-e írni az olvasóknak a húsvétról. Szeretettel adjuk közre írásukat.

HLADONIK DÓRA, a munkácsi magyar iskola tanulója ortodox családban született. Nagypapája révén kezdett el járni a munkácsi katolikus templomba, amit az otthonának érez. Az iskolai évek alatt bekapcsolódott a magyar nyelvű hitoktatásba, és egyre inkább részévé vált a hittanos gyerekek közösségének. Ő a húsvéti népi hagyományokról írt, amelynek megőrzését fontosnak tartja, és kisgyerek kora óta része az életének.

„A húsvéti locsolkodás egy régi magyar hagyomány, amelyet húsvéthétfőn tartanak. Ilyenkor a fiúk és a férfiak meglocsolják a lányokat és asszonyokat, hogy azok egész évben frissek és szépek maradjanak. A locsolásért cserébe a lányok ajándékot adnak, például hímestojást, édességet vagy apró ajándékokat.

Hogyan telik a hagyományos locsolkodás? Versmondás, locsolás, megajándékozás, vendéglátás. A fiúk egy rövid, vicces vagy hagyományos locsolóverset szavalnak el, aztán meglocsolják a lányokat. Régen hideg kútvízzel öntötték le, ma inkább kölnivel vagy parfümmel frissítik fel őket. A lányok pedig piros tojással, édességgel vagy néha pénzzel köszönik meg. A háziak gyakran megkínálják a locsolókat finomságokkal, sonkával, tojással, süteménnyel.

A húsvéti asztal bőséges és ünnepi, tele hagyományos ételekkel, amelyeknek sokszor jelképes jelentésük is van. A főtt húsvéti sonka az ünnep egyik központi eleme, gyakran tormával találják. A főtt tojás az élet és a megújulás szimbóluma. A torma jellegzetes íze miatt a megtisztulást jelképezi. A fonott kalács, ami lehet édes vagy sós, szintén „kötelező” étel a húsvéti asztalon. A bárányhús a keresz-

tény hagyományokban Jézus áldozatára utal. A sárgatúró egy édeskés tejtermék, amely főként a keleti országrészekben népszerű. Húsvéti sütemények, mint például a rétes, a kuglóf vagy a mézes finomságok szintén nem hiányozhatnak az ünnepi asztalról. A húsvéti asztalt díszített, festett vagy karcolt tojások, valamint a tavasz jellegzetes virágai, a nárcisz, a tulipán vagy a barkaágak ékesítik.

A húsvéti népdalok nagyon gyakran a tavasz érkezését és a locsolkodás hagyományát éneklik meg. Az óvodában és az iskolában tanuljuk. Pl. az Én kis kertem kerteltem egy régi magyar népdal, amely a tavaszi megújulást szimbolizálja. A Zöld erdőben jártam egy hagyományos, mindenkinek ismerős locsolóvers, amelyet sokszor mondanak húsvétkor a lányoknak. Az itt a húsvét, eljött végre szintén egy népi locsolóvers:

*Itt a húsvét, eljött végre,
a szép lányok örömére.
Mert a lányok szép virágok,
illatos víz illik rájuk.
Kit húsvétkor nem locsolnak,
hervadt virág lesz már holnap.
Ne fuss el hát, szép virágom,
locsolásért csók jár, három!”*

KOROLY KRISZTIÁN, aki szintén a magyar iskola diákja, a munkácsi székesegyház lelkes ministránsa és a technikai berendezések profi kezelője. Ő azt osztotta meg az olvasókkal, hogy lelki értelemben mit jelent számára a húsvét.

„A húsvét számomra sokkal több, mint egy ünnep vagy egy hosszú hétvége. Ez az időszak egyszerre hordozza a hagyományok tiszteletét, a tavasz frissességét és a megújulás üzenetét. Bár gyerekként elsősorban a locsolkodás, a piros tojások és az ünnepi ételek voltak a középpontban, az évek során egyre inkább elmélyült bennem a húsvét igazi jelentése.

Ministránsként különösen fontos számomra a húsvéti időszak, hiszen ez az egyházi év legnagyobb ünnepe. A szertartásokon való részvétel nemcsak egy feladat számomra, hanem egy lehetőség arra, hogy közelebb kerüljek Jézus szenvedésének, halálának és feltámadásának misztériumához. A nagyhét eseményei mély nyomot hagynak bennem: a virágvasárnap bevonulása, a nagycsütörtöki lábmossa, a nagypénteki passió, a nagyszombati csend, majd a feltámadási szertartás mind-mind segít abban, hogy ne csupán külső szemlélő legyek, hanem aktívan átéljem a hit legmélyebb igazságait.

Gyerekként talán még inkább a külsőségek fogtak meg: a locsolkodás, a piros tojások és a sonka illata. Ma már azonban sokkal inkább az ünnep lelki oldala az, ami igazán fontos számomra. A nagyböjti időszak alatt mindig igyekszem egy kicsit jobban elmélyülni a hitben, többet imádkozni és átgondolni az életemet. Ez egyfajta lelki felkészülés arra, hogy valóban méltó módon ünnepelhessem a feltámadás örömet.

A húsvét tehát számomra nemcsak egy szép hagyomány, hanem egy lehetőség arra, hogy megálljak egy pillanatra, elcsendesedjek, és átgondoljam, mi az, ami igazán fontos az életemben. Ministránsként pedig külön megtiszteltetés, hogy részese lehetek ennek az ünnepnek, és segíthetek a szertartások méltó lebonyolításában.

Végül soron a húsvét arra emlékeztet, hogy mindig van remény, mindig van lehetőség az újrakezdeésre, és hogy Isten szeretete minden szenvedésen átsegít bennünket. Ez az ünnep nemcsak a templomban vagy a családi asztalnál fontos, hanem a mindennapokban is: arra tanít, hogy éljünk hitben, szeretetben és örömben.”

A húsvét számomra a remény ünnepe is. Az életben sokszor találkozunk nehézségekkel, szenvedéssel és bizonytalansággal, de Jézus feltámadása arra emlékeztet, hogy a sötétség után mindig eljön a világosság. Ahogyan Krisztus legyőzte a halált, úgy mi is képesek vagyunk a saját küzdelmeinkben helytállni, és újra kezdeni, ha kell.

Ezen kívül a húsvét a közösség ünnepe is. A templomban ilyenkor különösen érezhető az összetartozás ereje. A szertartások alatt együtt imádkozunk, énekelünk, és mindannyian ugyanazt a csodát ünnepeljük. Otthon is fontos szerepe van a családi összejöveteleknek, hiszen a közös ünnepi vacsora, a hagyományok ápolása és a szeretteinkkel eltöltött idő mind erősíti a kapcsolatainkat.

Minden kedves olvasónknak
áldott húsvétot kívánunk!
A Feltámadott fénye
ragyogja be
szívüket és otthonukat!

„Isteni Gondviselés volt”

Noha azt mondják, húsvétkor nem a kosár és az étel-szentelés a lényeg, mégis látjuk, tapasztaljuk, érezzük, hogy fontos része az ünnepnek, amelyhez évszázadokon át ragaszkodunk, hiszen nemcsak szimbolizálják a feltámadást, az új életet, hanem finomak is. Különösen a több héten át tartó böjt után esik jól. Húsvét alkalmából látogassunk el Gutti Margóhoz Beregszászba, akiről sokan tudják, hogy nagyon finom és szép pászkatát süt. Minden fontos alapanyagot felhasználva, eltalálva a tészta szükséges állagát, a dagasztás megfelelő szokásait követve, olyan eleddel hoz létre, mely alapja és díszje az ünnepi asztalnak, valamint a húsvéti kosárnak. A pászkasütésen kívül Margó jól ért a főzéshez is és ezt jelenleg szolgálatként végzi Molnár János atyánál a plébánián.

– Mikor találkoztál először a pászkasütés hagyományával?

– Falusi lány vagyok. Amikor gyerek voltam, még a szomszédokkal közösen sütötték a pászkatát. Kisgyerekek voltunk, nem mehettünk be a konyhába, mikor dagasztottak, hogy ne zavarjunk, ne szaladgáljunk. Kérdeztük, hogy mikor mehetünk már be. Erre azt válaszolta a nagymamám, hogy majd, ha már csepeg a plafon. Hát nézegettük, mikor csepeg... Közben ez azt jelentette, hogy a homlokáról csepeg a verejték, tehát akkor, amikor már eléggé sokat dolgozott. Valóban kemény fizikai munka volt, hiszen sok kiló lisztből készítették. Még egy érdekességre emlékszem, aminek értelmét végül sosem kérdeztem meg: amikor már bedagasztották a tésztát a teknőben, rátették a virágvasárnap megszentelt barkát és addig volt rajta, amíg a tészta meg nem kelt. Én is követtem ezt a hagyományt.

– Mikor élted meg azt, hogy már beengedtek a konyhába és te is segítettél a pászka-készítésben?

– Amikor megengedték, akkor már nem akartuk csinálni, olyan 13-14 éves koromban. De azért természetesen segítettünk.

– Hány kilogramm lisztből dagasztották be a tésztát? És milyen hozzávalói vannak még a pászkanak?

– 5-6 kg-ból. Szükség van még hozzá margarinra, cukorra, tejre, tojássárgájára, akár mazsolára is. De a mi családunk nem készített édes pászkatát. Úgy vélem, hogy a húshoz, kolbáshoz, sárga túróhoz jobban illik a sós pászka. Van benne cukor, de nem sok.

– Milyen napon készült hagyományosan a pászka?

– Általában nagycsütörtökön vagy nagyszombaton. Hajnalban keltek, befűtötték a kemencét és délig már ki is sült a tészta.

– Mikor készítettél már önállóan pászkatát?

– Hát amikor férjhez mentem, csak akkor.

– Jól sikerült az első?

– Eleinte nem mindig sikerült. Mindig igyekeztem nagycsütörtökön meg-sütetni, hogy ha nem sikerülne, akkor pénteken vagy szombaton újra tudjam kezdeni. Ehetőnek mindig ehető volt, csak nem feltétlenül volt szép. A mai napig is kihívást jelent számomra a díszítés, a fonás elkészítése.

– Mitől lesz valóban finom egy pászka?

– Legyen benne bőségesen tojássárgája, tej, vaj vagy margarin. Jól ki

kell dolgozni, mert minden kelt tésztának ez az alapja. Meleg helyen kell kelesztetni, hogy duplájára nőjön. Ügyelni kell arra, hogy ne tegyünk bele több sót a kelleténél, mert akkor nem lesz megfelelőképpen keleszthető.

– Amikor húsvét előtt előveszed a pászka hozzávalóit, akkor mi készítet arra, hogy ezt csinálni kell?

– A valláshoz kapcsolódó szokás, de hagyományörzés szempontjából is fontosnak tartom.

– A pászkan kívül mi kerül még feltétlenül a húsvéti asztalra?

– A mi vidékünkön nagyon népszerű a sárgatúró, és emellett természetesen a sonka, a kolbász, a tojás is elmaradhatatlan része az ünnepi asztalnak. Sokan készítenek göngyölt húst, fasírtot, sok más egyéb finomságot, de azok már nem kifejezetten húsvéti ételek.

– János atya szakácsa vagy. Ez tulajdonképpen egy nem mindennapi, szép szolgálat. Hogyan éled meg?

– Azzal kezdeném, hogy korábban soha ilyet nem csináltam. Nem főztem másoknak, csak a saját családomnak. Nem is tanultam szakácsnak. Véletlenül úgy alakult, vagyis Isteni Gondviselés volt, úgy hiszem, hogy amikor János atya szakácsot keresett, akkoriban én épp munkát kerestem. Megkérdezték tőlem, hogy nem lenne-e hozzá kedvem. Akkor hirtelen nem is gondoltam át, de beleegyeztem. Ami nem is baj, csak eleinte azért nagyon izgultam. Szerettem volna János atya, és akkor még a Sándor atya kedvében járni, hogy olyat főzzek, amit szeretnek. De János atya nagyon jó főnök. Megmondta az elején, hogy mit ne főzzek, azután pedig rám bízta, hogy mit készítsek. Mindig megeszi, amit főzök, akár hagyományos ételt készítek, akár a reform konyha ízeiből választok. Most májusban lesz hat éve, hogy elvállaltam ezt a munkát. Ami a szolgálatot illeti, igen valóban szolgálat számomra: igyekszem egy rendezett környezetet kialakítani a plébánián, hogy a plébánost egy nehéz nap után meleg otthon és meleg étel várja.

Fehér Rita

Egyházmegyei hittanverseny

Hosszú kihagyás után 2025. március 29-én került megrendezésre az egyházmegyei hittanverseny, melynek a Szent István Líceum adott otthont. A hittanverseny témája: Jézus élete Lukács evangéliuma szerint. Lukács evangéliumán keresztül szeretnénk volna az ifjúságban elmélyíteni, hogy Isten kortól függetlenül nemcsak felnőtteket hív az Ő követésére, hanem őket, a fiatalokat is megszólítja.

A döntő „megmérettetésre” 88 gyerek érkezett, 22 csapat két korosztályból. A hittanosokat elkísérte felkészítő hitoktatójuk is. A verseny négy fordulóból állt. A csapatoknak nevüket bemutató plakátot kellett készíteni és kreatívan be kellett mutatkozniuk. Ezt követően a Ki mondta kinek? és a Ki vagyok? elnevezésű feladatok következtek, melyben Lukács evangéliumából idézeteket és személyeket kellett felismerniük. A negyedik fordulóban villámkérdések megválaszolásával elméleti tudásukat, gyorsaságukat és ügyességüket mérhették össze a csapatok. A négy forduló mindegyikében, egy-egy elvégzett feladatot követően zsűri által adott pontokat gyűjtöttek a csapatok. A verseny végeredménye a négy forduló összesített ponteredménye alapján alakult ki.

Amíg a hittanos csapatok a pontok megszerzéséért vették részt, addig a hitoktatók számára építő jellegű beszélgetésekre és előadásokra került sor Megyesi László diakónus, a hitoktatói bizottság elnöke és Popovicsné Palójtay Márta, lelki gondozó szakértő vezetésével. A résztvevő gyerekek amellet, hogy bizonyítottak tudásukat, egy élmény gazdag napon vehettek részt és találkozhattak egy-

mással. Jó volt látni a lelkesen csillogó, vidám tekinteteket, a felkészültséget, az igyekvést, a figyelmet, melyek együttesen a következő helyezéseket eredményezték:

Felső tagozatos korosztály:

I. helyezett – A remény zarándokai – Császlóc

II. helyezett – Szent György lovagjai – Ungvár

III. helyezett – Szent Márton követői – Munkács

Középiskolás korosztály:

I. helyezett – Szent Kwartett – Szent István Líceum

II. helyezett – Jézus fényében a hit útján haladók – Császlóc

III. helyezett – A líceum angyalai – Szent István Líceum

Az ünnepélyes eredményhirdetés után közös szentmisén vettünk részt a Szent Márton-székesegyházban, melyet Hortobágyi Arnold OSB, a Szent István Líceum lelkésze tartott.

A nyerteseknek és minden résztvevőnek szívből gratulálunk, köszönjük a részvételt és a gyerekek felkészítését!

Mihalicovicsné Tóth Krisztina
császlói hitoktató

Isten szolgája Orosz Péter Pál vértanú

„Jézus Legszentebb Szíve, minden jó forrása, hozzád hajlok hódolattal, szeretettel és őszintén bánva mindent bűnt, Neked ajánlom szegény szívemet. Tedd azt alázatossá, türelmessé, tisztává, és mindenben, amit kívánsz tőle, engedelmessé. Add Jézusom, hogy Benned és Neked éljek. Óvj meg a veszedelmekben, vigasztalj a szomorúságban és gyászban...”, és végül Kegyelmeddel engedd meg nekem, hogy szentként haljak meg – jegyezte le egykor Orosz Péter Pál atya egybekelt kéziratos imakönyvébe, tanúsítja életrajzírója, Puskás László atya.

A kárpátaljai lelkipásztor 1917. július 14-én született Biriben, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, Máriapócs-tól nem messze, egy több nemzedékes görögkatolikus papi családban, szülei másodszülött fiaként. Péter kétéves sem volt, amikor pap édesapja, Orosz János tüdőbajban elhunyt. Özvegy édesanyja két kiskorú fiával Máramaros megyébe költözött, pap apja parókiajára, majd 1921-ben férjhez ment, gyermekeivel új férjéhez költözve. Egy évvel később egy kislánynak, majd két évvel később egy kisfiúnak adott életet. Még két évvel később, 1926-ban az édesanyja is meghalt, így az Orosz-fivérek teljesen elárvultak. Péter kilenc éves volt ekkor. Miután a nevelő apa is újra nősült, a két Orosz-fiú Péter

keresztanyjához, Kisszolyvára került, újra papi családba.

Leérettségizve a huszti reál gimnáziumban, Péter édesapja nyomdokai-ba lépett és a papi hivatást választotta. 1937-ben nyert felvételt az ungvári szemináriumba. Egyik szemináriumi társa így emlékezett vissza Orosz Péter szentéletű kispapra: *„Páratlan alázat töltötte be lelkét... hihetetlen, leírhatatlan szeretet élt a lelkében... mindenkihez volt jó szava, senkit sem ítél el, senkit sem bántott meg, senkit sem sértett meg. Amellett, hogy mély-ségesen hívő, elmélyült teológus volt, életszentségre törekvő, melegsívű, kedves, lebilincselő modorú ember is, aki nagyon jól ismerte a valós életet, ... tisztában volt Kárpátalja és a világ problémáival.”*

A szeminárium befejezését követően Orosz Péter nőtlenséget fogadott, teljesen Isten szolgálatának akart élni. 1942. június 28-án Sztojka Sándor megyéspüspök szentelte pappá.

Lelkipásztori szolgálatát káplánként Magyarokimját községben kezdte, ahol 1946-ig szolgált, nagy szeretettel foglalkozott a fiatalokkal, megszervezte a Mária-kört különböző korosztályok számára, amelynek keretében hitoktatott és énekeket tanított. Péter atya a falu mély megbecsülését váltotta ki a szegények iránti buzgalmával és szeretetével is. Közben 1943 nyarán katonai behívót kapott, hogy tábori lelkészi képzésen vegyen részt a Kassa melletti Barca

községben. Ezután visszatért egyház-községébe.

1944-ben Kárpátalja egész területét megszállták a szovjet csapatok, és a vidéket bekebelezte a szovjet kommunista és vallásüldöző birodalom. A sztálini rezsim idején több száz keresztény papot, lelkészt bebörtönöztek, deportáltak a Gulágra, vagy megölték. A kárpátaljai görögkatolikus egyház ellen átfogó támadás indult. A visszaemlékezések tükrében a várható mártíriumra készülő Romzsa Tódor püspök, Rómától kérve engedélyt, már 1944. december 19-én titokban püspökké szentelte Orosz Péter atyát, bár írott források ezt mindmáig nem erősítették meg.

Bizonyos azonban, hogy Romzsa Tódort 1947-ben meggyilkolták, két évre rá a lelkipásztori tevékenységet betiltották, minden görögkatolikus templomot bezártak. Azt a 129 papot, akik nem voltak hajlandók áttérni a pravoszláviára, 1949 folyamán, három hullámban a Gulág koncentrációs táborai-ba hurcolták, közülük 28 atya soha nem tért vissza.

Az is bizonyos, hogy Péter atya 1946 és 1949 között Bilke község parókusaként tevékenykedett, titokban keresztelt, esketett és tartott liturgiát. Mivel sok hitvalló paptársához hasonlóan Péter atya sem volt hajlandó áttérni a pravoszláv vallásra, üldözöbe vették, elfogató parancsot adtak ki ellene. A Gulágra el nem hurcolt pap-

társaival együtt Péter atya is titokban szolgálta a híveket, a hatóságok elől különböző falvakban bujkált, ruszin hívei között szolgálva, Nagyszőlős környékén faluról falura ment, ahová hívták. Előfordult, hogy éppen temetőben, sírok között aludt. Szegényen élt, a hívek vettek neki ruhát, lábbelit, de amikor valaki a szegények közül kereste fel, akár másnap, mindent odaadott magáról annak a szegénynek.

Hívei többször figyelmeztették, hogy a közelben vannak az üldözői, ezért többször sikerült egérutat nyernie. Hogy mindezt hogyan élte meg, egyik fennmaradt leveléből derül ki, melyet a Gulágra elhurcolt Romzsza Nesztor atyának írt: „*Semmi a világon nincs oly kedves a jó Isten előtt, mint önként, türelmesen szenvedni az Úr Jézusért. Kis Szent Teréz, a missziók patrónusa sopánkodott, hogy nem élhetett oly időkben, amikor a szent vallásért szenvedhetett. Mi olyan szerencsések vagyunk, hogy a szent vallásért szenvedhetünk... Ez az ország meg fog térni a fatimai üzenet szavai alapján. Azért küldte a jó Isten papságunk elitjét messze Oroszországba, hogy missziómunkát fejtessen ki, hogy minél előbb jöjjön el Isten országa a földre s mielőbb köszöntsen be az igazi krisztusi béke.*”

1953. május 28-án Péter atyát Bilkén letartóztatták az öt titokban befogadó és segítő Sztankó-család udvarán, Ungvárra vitték, hogy a KGB kihallgassa. Két hét után elengedtek, mivel nem találtak senkit, aki hajlandó lett volna hamis vallomást tenni ellene. Szabadulása után néhány hónapig még folytatta titkos papi szolgálatát, folyamatosan bujkálva a rendőrség elől, időnként elbeszélve menekülései csodálatos eseteit is.

Egyik alkalommal egy súlyos beteghez hívták, és egy kiáradt patakon kellett átkelnie. Szentségekkel menve utólag maga sem tudta, nem emlékezett, hogyan kelt át a patakon úgy, hogy még vizes sem lett.

Orosz atya 1953. augusztus 27-én Nagykomját községben az Istenszüllő elszenderedésének előestéjén titokban még sokakat meggyónatott, elvégezte a Szent Liturgiát, amelyen igen sok hívő vett részt. Augusztus 28-án délből kíséreléssel, Sztankó Katarínával az alsókaraszlói vasútállomásra indult, hogy visszautazzanak Bilkére. Egy tehervagonban végezte a rózsafüzért, míg kísérője a jegypénztárhoz ment. De valaki felismerte és szólt a szolgálatos rendőrnek.

Esteledett, amikor a rendőr letartóztatta Péter atyát és Sztankó Katarínával együtt tovább kísérte őket. A hídon áthaladva egy útszéli kereszt mellett, amely ma is ott áll, Orosz atya kérlelni kezdte Pózik rendőrt: „Eresszen el, nem megyek tovább!” Az megfenyegette: „Imádkozz, itt a véged!” Orosz atya letérdelt a kereszt előtt, magához vette a nála levő Eucharisziát – és ekkor három méter távolságból két

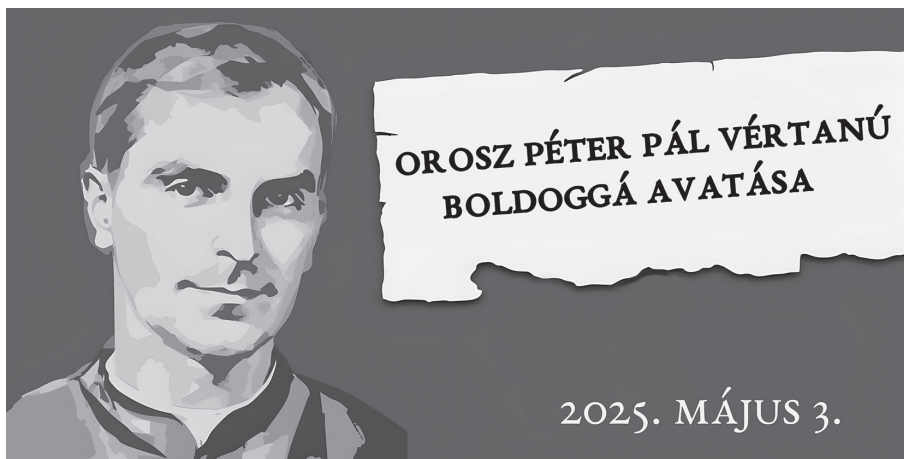
lövés dördült el, az egyik a lábát, a másik a fejét találta el. Péter atya 36 évesen halt vértanúhalált.

A karhatalom elszállította Orosz Péter holtestét az ilosvai halottasházba, de nem adta ki a környékbeli falvak híveinek, akik hiába kérvényezték ezt, hanem titokban egy Beregkővesdhez közeli mezőn temették el. Sírjának helye hamarosan mégis ismertté vált, miután a teheneket legeltető gyerekek megtalálták a friss sírt. A vértanú holtestét így az éj leple alatt újra elszállították, és ezúttal az ilosvai rendőrfőnök garázsának padlója alá ásták el. Az Ursten ez esetben is gondoskodott szemtanúról, akinek segítségével, évtizedekkel később – miután a görögkatolikus egyházat legalizálták – sikerült megtalálni Orosz Péter földi maradványait. 1992. július 28-án emelték ki a testét a garázspadló alól mintegy 40 évvel halála után, és 1992. augusztus 28-án helyezték végső nyugalomra Orosz atya földi maradványait Bilkén a templom melletti kis kápolnában.

A mártírhalált halt püspök életét Pusás László atya írta meg Ilyeneké az Isten országa – Isten Szolgája, Orosz Péter (1917–1953) titokban felszentelt püspök élete és vértanúsága címmel magyar nyelven, melyet aztán ukrán nyelvre is lefordítottak 2015-ben. Orosz Péter életéről és vértanúságáról Barlay Tamás készített dokumentumfilmet A kereszt előtt címmel.

Orosz Péter boldoggá avatási eljárását Milan Sasik püspök indította el 2003. december 8-án. 2022-ben Ferenc pápa elismerte Orosz Péter vértanúságát. **A boldoggá avatást Bilkén fogják megtartani 2025. május 3-án.**

Riskó Marianna

Hírmorzsák

Ima, lelkigyakorlat, keresztút

2025. március 17. és 20. között tartotta meg 62. plenáris ülését Ukrajna Római Katolikus Egyházának Püspöki Konferenciája, melynek a Sarovecska (Hmelnicki járás) Szent II. János Pál Központ adott otthont. Az ülésen a püspökök sokat imádkoztak a Szentatya egészségéért és a sokat szenvedő Ukrajna igazságos békéjéért. A plenáris ülés nagy részét az Ukrajnai Római Katolikus Egyház jelen és jövőbeli helyzetének megbeszélése tette ki. Viszlasz Kulbokas érsek, Ukrajna apostoli nunciusa bemutatta a Szentszék és Ukrajna között jelenleg zajló együttműködés eredményeit. A találkozó egyik fő témája a Püspöki Szinódus munkájának összegzése volt, valamint annak az Egyház életébe való bevezetése. Sok figyelmet szenteltek a Római Katolikus Egyház háborús körülmények között végzett működésének. A püspökök megismerkedtek a katonák lelkipásztori gondozásának és rehabilitációjának kérdéseivel is. A püspökök támogatták Mieczysław Mokrzycki lemergi érsek javaslatát, amely szerint a 2026-os évet Jézus Szentséges Szíve Évének nyilvánítják.

Hamvázószerdával kezdődően az egész nagybőtti időszak alatt Európa egyházai az oltár körül összegyűlve imádkoztak a békéért. A CCEE, vagyis az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa létrehozott egy imaláncot, hogy az európai országok felváltva imádkozzanak a háború áldozataiért, és kérjék az Úrtól az igazságos és tartós békét, különösen Ukrajna és a Szentföld számára. Kifejezték vágyukat, hogy ez az imalánc a közösség megtapasztalása és a remény látható jele legyen az egész európai kontinens számára. Az imaláncban az országok egymást követik. Ukrajnában április 16-án, nagyszerdán, Magyarországon április 17-én, nagycsütörtökön imádkoztak a békéért.

Február 14. és 16. között lelkigyakorlatot tartottak a munkácsi plébánia ukrán nyelvű kórustagjai számára Szi-nyákon, melyet Fizer Jevhen atya szervezett és vezetett. A gazdag program a lelki megújulás felejtethetetlen napjaival ajándékozta meg a résztvevőket. A lelkigyakorlat témája – Az én életem az ötödik evangélium – feltárta a jelenlét előtt, hogy mindannyiukat szeret az Isten, aki szeretetét mindig az embereken és az eseményeken keresztül mutatja meg. A szentmise, a szentségimádás, a lehetőség

a gyónásra és a lelki beszélgetésre, valamint az érdekes és tanulságos előadások szintén Isten szeretetének újabb megerősítései voltak.

Szent Ignáci típusú szemlélődő lelkigyakorlatot tartottak a szinyáki lelkigyakorlatos házban február 19. és 22. között Koronkai Zoltán SJ atyával. Az elmélyülés napjai különleges lehetőséget adtak arra, hogy a résztvevők az Istennel való kapcsolatukban fejlődjenek, és Vele együtt tekintsenek rá saját életükre.

Február 28. és március 1. között lelki megújulással egybekötött napokat tartottak a Felső-Ung-vidék ukrán ajkú hittanos gyerekei részére, a perecsenyi, hutai, nagyberez-nai, felsődomonyai és turjaremetei egyházközségek gyermekei számára. A lelkigyakorlatot, amelyen huszonhárom 8 és 11 év közötti gyermek vett részt, Jan Vakulchak és Vladyslav Kuchak lazarista atyák vezették.

Március egyik nagybőtti hétvégéjén a Munkácsi Szent István Líceum diákjai különleges lelkigyakorlaton vehettek részt, amelynek központi témája A remény emberévé vál-

ni mottót kapta. A sokszínű programok, mint a kirándulás, az előadások, a mozgásos játékok, nemcsak élményekkel gazdagították a résztvevőket, hanem segítettek a közösség építésében is. A szentmise és a keresztút különleges alkalmat teremtett a lelki elcsendesedésre, míg az osztályfőnökökkel töltött idő szorosabb köteléket alakított ki az osztályfőnök és diákok között. „Ezek az emlékek biztosan hosszú időre megmaradnak mindannyiunkban, és erőt adnak majd a mindennapok kihívásaihoz” – mondták a résztvevők a lelkigyakorlat végén.

Március 8-án a rahói plébános, Mankovics Sándor atya kezdeményezésére nagybőjti ifjúsági lelkinapot tartottak a Nepomuki Szent János plébánián. Az eseményen Huszt, Körösmező, Szvidovec, Terebesfejérpatak, Zipzerai, Rahó és Tiszabogdány települések fiataljai vettek részt, akiket Kvascsuk András, Snep Román és Szulincsik Sándor atyák kísérték el. A találkozóra görögkatolikus fiatalok is jöttek lelkészeikkel együtt. Ráhangoló játékokon keresztül a fiatalok először megismerkedtek egymással, majd az egyik görög katolikus atya tartott előadást a böjtről. Az előadást szentmise követte, majd a finom ebéd után keresztutat jártak a város utcáin, ahol Jézus szenvedéséről elmélkedtek, összekapcsolva az Ő szenvedését a háborúban megéltekkel. A keresztút utolsó stációja a rahói görög katolikus templom udvarán volt, ahol a fiatalokat Vaszil Nosa parókus fogadta. A fiatalok lelkileg feltöltődve tértek haza.

Március 11-én Beregszászban, a Pásztor Ferenc-házban elindult a főiskolás korosztály számára az Alpha kurzus. A laza, vicces, barátságos, szórakoztató, ugyanakkor mély lelki tartalommal bíró alkalmakat finom vacsorával kezdik a résztvevők, majd egy filmsorozat segítségével elindul a beszélgetés. A 10 alkalmas kurzuson bármit lehet kérdezni, és bármit lehet mondani. Nincsenek rossz válaszok. Mi az élet értelme? Mi történik a halál után? Hogyan hozhatjuk ki a legtöbbet magunkból? Ezekre és hasonló kérdésekre keresik a választ.

Március 16-án a Munkácsi Szent Márton Egyházközség magyar ajkú közössége nagybőjti lelki délutánon vehetett részt, melyet Pogány István plébános meghívására a Fokoláré Mozgalom munkácsi tagjai tartottak A Szeretet pillantása címmel. A lelki délutánon a résztvevők közelebbről megismerhették a Fokoláré lelkiség karizmáját, valamint Isten Igéjén és a felebarát iránti szereteten keresztül elmélyülhettek az Istennel való kapcsolatban. A délutánt keresztúttal zárták, melynek elmélkedéseit a mozgalom alapítójának, Chiara Lubichnak gondolatai adták.

Már több éves hagyomány a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegyében, hogy március 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén a szentmise keretében lelki adoptálás szertartására kerül sor. Az idén is Kárpátalja szerte sok egyházközségben csatlakoztak a kezdeményezéshez. A kezdeményezés jelenlegi formájában Lengyelországban alakult ki 1987-ben. Nemsokára elterjedt az egész országban, míg végül az egész világon népszerű gyakorlattá vált. A lelki adoptálást minden évben márci-

us 25-én rendezik meg, amikor az egyház Szűz Mária „Igen”-jéről, istenanyaságáról emlékezik meg.

A Csapi Görögkatolikus Egyházközség kezdeményezésére a római katolikus közösséggel karöltve tíz évvel ezelőtt szervezték meg az első ökumenikus keresztutat Csapon. Miután 2022-ben kitört az orosz ukrán háború már a béke jegyében hirdették meg a keresztutat, az idén, három év elteltével is a békéért imádkozva járták végig több százan az utat.

Március utolsó vasárnapján Munkácson városi keresztutat tartottak Lucsok Miklós OP római katolikus püspök és Teodor Macapula IVE görögkatolikus püspök részvételével. A keresztutat Miklós püspök bevezető beszéde nyitotta meg, amelyben az Istennel való egység fontosságát húzta alá, és azt, hogy szenvedéseinket egyesíthetjük Jézus szenvedésével. A város utcáin végig haladó keresztet egy-egy katona vitte, az állomások elméledésit felváltva római és görögkatolikus papok olvasták. A jubileumi év részeként a keresztutat járó hívek zarándokként voltak jelen, és reménységgel a szívükben, a béke szándékával, Krisztus szenvedésére emlékezve, imáikat a békéért ajánlották fel.

Lelkigyakorlatot tartott Roska Péter atya és az Ifjú Lám-pás missziós közösség fiataljai április 4-től 6-ig 13 év fő-

lötti fiatalok számára Nagyszőlősen, a Kapisztrán Szent János Lelkigyakorlatos Házban.

A kedvezőtlen hideg, szeles időjárás ellenére a bereg-szászi római katolikus egyházközség hívei április 6-án délután szabadtéri keresztútra indultak a város melletti hegyre, ahol az emelkedőn haladva stációról stációra elmélkedtek Jézus szenvedésein. A keresztút a hegy tetején található nagy fehér keresztig tartott. Az eseményre a környező településekről, Kígyósról, Mezőkaszonyból, Macsoláról és Jánosiból is eljöttek a hívek.

Az Atya Szíve elnevezést kapta az a lelkigyakorlat, melyet április 9. és 13. között tartottak meg Kékesfüreden. A lelkigyakorlat célja, melyet egy Szlovákiából érkezett csoport vezetett, az volt, hogy a résztvevők megtapasztalják Isten atyai szeretetét, jóságát, irgalmát, és begyógyítsák a lelki sebeket. A programban előadások, közbenjáró imák és dicsőítő imák szerepeltek.

Április 13-án, Virágvasárnap megtartották az immár hagyománynak számító szabadtéri keresztutat és szentmisét Korláthelmecen, amelyre az idén is az egyházmegye számos részéről érkeztek a hívek.

Zarándoklat, kirándulás, látogatás

A Mariupoli Szentséges Szűzanya ikonja, Hubert Kam-pa lengyel festőművész és okleveles ikonfestő munkája, aki nyolc éve tagja a Keresztény Felekezeti Testvéri Közösség Segítőszolgálatnak, valamint a Béke Bárkája gyermekközponttal foglalkozó missziós csoportnak. Az ikont az ukrán hadsereg löszeres ládájára festették. A há-

ború kezdetén a Béke Bárcáját Kárpátaljára költöztették. Ebben az időszakban Hubert egy egész ikon sorozatot készített, a befolyt összeget pedig a kárpátaljai központ támogatására fordította, ahol a háború következményeit átélt gyerekek lelki és mentális gyógyulását segítik. Ez a különleges ikon már járt Ungváron, a Kárpátaljai Megyei Közigazgatási Hivatal épületében. A mariupoli gyermekek Visvaldas Kulbokas nuncius érseknek is ajándékoztak egyet, Andrij Szébiz külügyminiszter is kapott egy példányt, Marco Rubio, az Egyesült Államok államtitkára is ikontulajdonossá vált. Az ikon azonban nem a zarándoklata miatt értékes, hanem a mariupoli gyerekek imái miatt. Az ikon nem csupán egy ajándék, hanem egy kiáltás a békéért, a reményért, az életért.

Tomaž Mavrič CM atya, a Páli Szent Vince Misszióistársaság tartományfőnöke márciusban Kárpátaljára látogatott. Utazásának legfőbb célja Perecseny volt, Vladyslav Kuchak, Jerzy Havlyuk és Yan Vakulchak lazarista atyák szolgálatának helyszíne. A családi találkozó keretében beszélgettek a rendek működéséről és kezdeményezéséről. A találkozón a Vincés Máriás ifjúság, a Nemzetközi Szeretetszolgálat (AIC), valamint a Szolyvai Páli Szent Vince Társaság képviselői is jelen voltak. Különleges alkalom volt arra, hogy imában átélhessék az egységet, és lelki megerősítést kapjanak.

A beregszászi római katolikus egyházközség tagjai felejthetetlen kiránduláson vehettek részt Sátoraljaújhelyen. Ellátogattak többek között a Nemzeti Összetartozás Hídjához is. A híd egy 723 méteres függőhíd, melyet 2024. június 4-én nyitottak meg a látogatók előtt, és a Szár-hegyet és a Vár-hegyet köti össze. A létesítmény bekerült a Guinness Rekordok Könyvébe, mivel ez lett a világ leghosszabb függő gyalogos hídja. A csoport tagjai a lelkük

mélyén megélhették az összetartozást érzését. A túlsó oldalon a Magyar Kálváriát tekinthették meg az odalátogatók, mely a Trianonban kettévágott város fájdalmas emlékhelye. Az egyházközség tagjai a békéért könyörögtek, valamint hálát adtak összetartozásáért.

Március 22-én a Munkácsi Szent Márton Egyházközség magyar ajkú hívei a jubileumi év jegyében Beregszászba zarándokoltak. A munkácsi székesegyház mellett Miklós megyéspüspök a beregszászi Szent Kereszt felmagasztalása plébániatemplomot jelölte ki a szentév kegyelmeinek elnyerése helyéül. A híveket Pogány István plébános és Hortobágyi Arnold OSB káplán atyák kísérték. Az énekekkel, imákkal kísért zarándoklat során lehetőség nyílt az elmélyülésre és a teljes búcsú elnyerésére.

Március 30. és április 5. között Bán Jónás ferences atya vezetésével hat mikrobusznyi zarándok utazott el Olaszországba, hogy Assisiben Szent Ferenc és Szent Klára nyomdokaiban járva, valamint Rómában a Szentév kegyelmeiben részesülve lelkileg megújulva készüljenek fel húsvét ünnepére. A közel 50 zarándok szívébe belepecsételődött az életszentség „illata”. Nem számított honnan jöttek, milyen terhek és fájdalmak nyomják vállukat, Isten szeretete megpecsételte lelküket. (A következő számban részletesen beszámolunk az eseményről.)

Könyvbemutató, előadás, együttműködés

2025. március 1-jén a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) és a Beregszászi Szent Kereszt Római Katolikus Plébániatemplom szervezésében megtartották az ungvári egyetem doktorandusza, Dupka Nándor Pásztor Ferenc vértanú című könyvének bemutatóját a helyi Pász-

tor Ferenc Központban. Az eseményt a Beregszászi Római Katolikus Egyházközség nevében Molnár János esperes-plébános, püspöki helynök nyitotta meg. Köszöntőt mondott Lucsok Péter Miklós O. P. a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye megyéspüspöke és Fülöp Andrea beregszászi konzul asszony. A kiadványt bemutatta: dr. Zubánics László történész, UNE UMOI Magyar Történelem és Európai Integráció Tanszék docense.

A Szatmári Római Katolikus Püspökség szervezésében március 22-én a szatmárnémeti Megmaradás Házában bemutatták A Szatmári egyházmegye története a kezdetektől című, 730 oldalas, színes képekkel illusztrált kötetet. Az ünnepi esemény kezdetén Schönberger Jenő, szatmári megyéspüspök köszöntötte a megjelent főpásztorokat, köztük Lucsok P. Miklós OP püspök atyát. A könyvet Tempfli Imre lelkipásztor, a kötet szerkesztője mutatta be. A könyv megírása még Reizer Pál püspök kezdeményezésére indult el, és évekkel később Schönberger Jenő püspök bátorítására és áldásával teljesedett ki. Bár az egyházmegye hivatalos alapítási dátuma 1804, a könyv Szent István koráig vezeti vissza a kereszténység jelenlétét a térségben, hangsúlyozva a hit erejét, amely nemzedékeken átívelve formálta a szatmári egyházközség életét. Lucsok Péter Miklós munkácsi megyéspüspök az egyházmegye életének legfontosabb fordulópontjait ismertette, és külön megköszönte mindazt a támogatást, amelyet a Szatmári egyházmegye a Munkácsi egyházmegye felé tanúsított, különösen kiemelve az imádságot a békéért, amelyet továbbra is kért.

Együttműködési megállapodást kötött a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola a kárpátaljai iskolákkal és óvodákkal. Az ünnepélyes aláírásra március 26-án, a Rákóczi Napok rendezvénysorozat keretében került sor a beregszászi főiskolán. „Főiskolánk egy évvel ezelőtt kezdett el azon gondolkodni, hogy az „új szelek” jegyében kell megújítanunk pedagógiai gyakorlatunkat, miután a 21. században a kompetencialapú, gyakorlatorientált, duális

képzés az, ami meghonosodott. Megváltozott a világ, s nekünk ehhez igazodnunk kell. Ma ennek az igazodásnak a kézzel fogható bizonyítékát tesszük le az asztalra” – mondta a rendezvényről Orosz Ildikó, a főiskola elnöke.

Új iskolabusszal gazdagodott a Munkácsi Szent István Líceum, mely dr. Vuncs Rajmund kabinetfőnök közvetítésével jutott Munkácsra. Az új jármű hatalmas segítség az intézménynek, mert lehetőséget biztosít a diákok kényelmes és biztonságos utaztatására, legyen szó iskolai programokról, kirándulásokról vagy versenyeken való részvételről.

Április 2-án Budapesten, a Párbeszéd Házának vendége Janig Péter atya volt. A Békéért Ukrajnában és az egész világon címmel megrendezett esti program bevezetőjét Sajgó Szabolcs SJ atya mondta, majd Péter atya, aki többek között kórházlelkésszi szolgálatot lát el Ungváron, megosztotta tapasztalatait. „Soha nem gondoltam volna, hogy egyszer Ungváron a kórházban, háborúban sebesült katonákat fogok látogatni. De sajnos a háború elkezdése után rövid idővel már ott találtam őket a kórtermekben. A sebesült katonákat látogatva, hallgatva történeteiket megfogalmazódott bennem, hogy valamit ebből át kell adnom, ami átadható, azt a csekély részt, ami mégis nagyon fontos.”

Ferenc pápa 2024. május 23-án elismerte Isten Szolgája Bódi Mária Magdolna vértanúságát. Boldoggá avatása 2025. április 26-án lesz Veszprémben. A Szenttelevárosi Ügyek Dikasztériuma határozata ezt írta: „Hisszük, hogy ez Isten Tiszteletreméltó Szolgája Mindszenty József bíboros veszprémi püspöki kinevezésének 80. évében – aki püspökként elindította Magdi kanonizációs eljárását – a legszebb ajándék, melyet a Szentatya a Veszprémi Főegyházmegyének, a magyar hívek közösségének és a társadalomnak adhatott.”

DICASTERO DELLE CAUSE DEI SANTI

VESZPRIMIENSIS

BEATIFICATIONIS SEU DECLARATIONIS MARTYRII

SERVAE DEI

MARIAE MAGDALENAE BÓDI

CHRISTIFIDELIS LAICAE

(† 23 martii 1945)

Váratlan fordulat

Történt egyszer, hogy egy kis, piros hátú bogárka véletlenül felkerült egy gőzhajóra, és átszelve a nagy vizeket Ázsiából Európába érkezett. Különleges gyengéje a pálmafa volt: levelei tövébe rakta petéit, melyek lárvává fejlődve betölthetetlen farkasétvággal vetették magukat a növényre. Kitartó falánkságukban hosszú alagutakat vájtak a fa belső részeiben.

Őszintén szólva előnt a méreg, ha erre a bogárra gondolok, ezért büntetésképpen meg sem mondom nektek a nevét, hívjuk csupán p. o.-nak (ami a neve kezdőbetűit rejt). Semelyik pálma, még a legerősebb sem tudta felvenni a harcot p. o. mohó lárváinak harapásaival, és folyamatos fáradozásuk és kitartó aknamunkájuk eredményeképpen a fenséges, zöld pálmakoronák kókadt, száraz levélköteggé változtak, összeszorult a szív hervasztó látványukra.

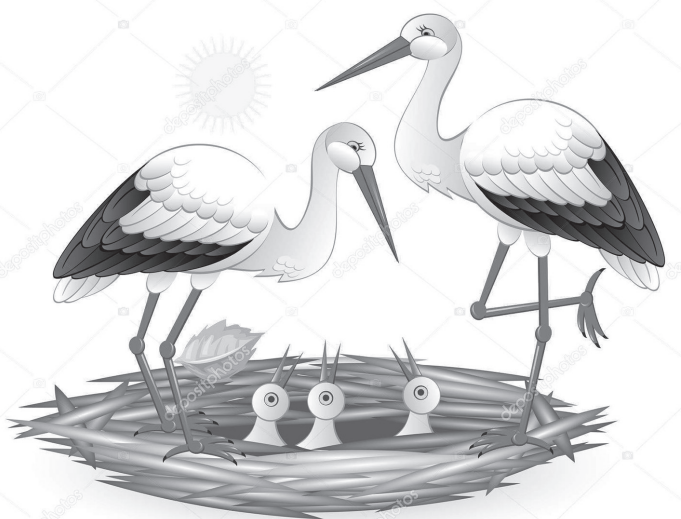
Az emberek pedig, mivel sehogy sem tudták megvédeni a pálmákat p. o. rettenetes pusztításától, kivágták a beteg fákat. A legszerencsésebbek – ha nevezhetjük így őket – csak a lombkoronájukat veszítették el, és mint tányérban végződő csupasz obeliszkok nyújtóztak az égbolt kékje felé.

Egy ilyen pálma állt a mi kertünkben is. Szerettem volna megvigasztalni, ezért így szóltam hozzá: „Bátorság! Talán kárpótolnak majd valahogy a szenvedésedért!” Persze nem hitt nekem, és azt válaszolta, hogy számára befellegzett, min-

dennek vége. Én is eltűnődtem: vigaszom csupán szép, mázas szavakként kongana? Ám szerencsére a boldog befejezés nem csak a mesékben létezik.

Egy nap ugyanis megérkezett Észak-Afrikából egy fehér gólya. Elöntötte a lelkesedés, amikor meglátta a pálmánk tányér alakú ágait, szinte álmodni sem tudott volna ennél megfelelőbb fészket. A pálmafa csuda boldog lett a váratlan társaság láttán, hát még amikor megérkeztek a gólyafiókák! Folyton enivalóra és mesékre éheztek, így vált a pálmafa fáradhatatlan mesélővé. „Az életem nem fejeződött be, csupán átalakult!” – mondta nekem, elcsodálkozva ezen a váratlan fordulaton.

Megtanultam tőle, hogy mikor úgy tűnik, mindennek vége, a legváratlanabb helyeken virágzik ki a remény.

Írta: Annamari Gatti
Fordította: Feltserné Bernáth Mária

Időpont:
2025.05.25.
kezdési idő
15.00
(közép európai idő)

KERESZTÉNY DICSŐÍTŐ ALKALOM

A MUNKÁCSI SZENT MÁRTON
SZÉKESEGYHÁZBAN

a találkozó vendége

Fábry Kornél
püspök

A photograph of a church with a green roof, partially obscured by the branches and pink blossoms of a cherry tree in the foreground. The church has a tall, slender tower and a smaller, rounded structure. The blossoms are in full bloom, creating a dense, pink frame around the church. The sky is overcast and grey.

Ahogy Krisztus feltámadt a halálból,
úgy mi is, miután átkeltünk a saját pusztaságainkon,
engedjük, hogy Ő kísérsen bennünket az úton,
aki a történelmet és a mi életünket is irányítja!